

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

*Versuri pentru oamenii din
Periam*

*Sunt oameni pretutindeni pe pământ,
Așa precum vrea cerul sfânt să-i cearnă,
Și oameni mari cât toată lumea sunt
La Periam, într-un Banat de iarnă.*

*Eu i-am văzut și jur pe viața lor,
Cu prea puțină vreme de odihnă,
Că ei, de când se nasc până ce mor,
Copiilor, cu trudă, li se-nchină.*

*Și case fac și câmpul și-l muncesc,
Mai bine, mai fecund decât oriunde,
Și duc în ei destinul omenesc
Și zilnic datoria îi pătrunde.*

.....

.....

*Periam,
în noaptea de dinainte de 1 decembrie 1989.*

Adrian Păunescu

Către locuitorii comunei Periam

Comunitățile României traversează, mai mult ca oricând, o perioadă de profunde transformări. Aderarea la Uniunea Europeană lansează comunităților locale provocarea de a găsi modalități noi și creative pentru a face față presiunilor create. Noile abordări sunt absolut necesare pentru înțelegerea trecutului, rezolvarea problemelor prezentului și abordarea viitorului comunei. Pentru a reacționa adecvat față de aceste probleme, trebuie înțeles faptul că pentru toți locuitorii, precum și autoritățile locale și mediul de afaceri al comunei, există o schimbare profundă în contextul rezolvării acestor probleme.

Din ce în ce mai multe comunități încep să-și descopere identitatea, să identifice instrumentele necesare pentru determinarea colaborării între toți factorii interesați pentru abordarea comună a viitorului comunității.

Acest aspect l-am avut în vedere atunci când am inițiat, în premieră pentru comuna Periam, conceptul de planificare strategică pe termen mediu, care își propune să depășească slăbiciunile existente pe plan local în vederea utilizării la maxim a oportunităților existente în mediile interne și externe.

Am încercat ca, prin analizarea datelor disponibile și a concluziilor desprinse, alternativa strategică aleasă să corespundă criteriilor de performanță, eficienței și impactului în așa fel încât să poată fi dat un răspuns viabil întrebării:

„Cum vom putea realiza viziunea noastră asupra comunei Periam în anul 2020?”

***Primarul comunei Periam
Rodica Boancăș***

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Procedura de elaborare a strategiei

Strategia de Dezvoltare Sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam este o premieră propusă spre realizare de primarul comunei Periam în parteneriat cu „Fundația Pro Periam”.

Strategia se dorește a fi un instrument necesar dezvoltării armonioase a comunei care să corespundă cerințelor și exigențelor integrării în Uniunea Europeană în scopul asigurării creșterii calității vieții cetățenilor la standarde moderne, într-un mediu prosper și participativ.

Pentru **realizarea Strategiei de Dezvoltare** s-a avut în vedere respectarea unor principii esențiale:

- lucrul în parteneriatul creat și lărgirea permanentă a acestuia prin invitarea unui număr cât mai mare de reprezentanți din toate domeniile de activitate ale comunei;
- realizarea unui concept strategic care să obțină acceptul grupului de parteneriat;
- prezentarea, validarea și amendarea rezultatelor obținute de către Consiliul Local, forțele politice active și cetățenii comunei Periam;

Elaborarea strategiei de dezvoltare este primul pas din lungul proces de dezvoltare sustenabilă a comunei în vederea asigurării condițiilor de schimbare atât la nivel local, dar și național, european și global pentru crearea caracterului continuu și ciclic al procesului.

Implementarea strategiei presupune:

- continuarea procesului de planificare strategică prin elaborarea și aplicarea planurilor de acțiune;
- monitorizarea continuă a procesului de implementare;
- evaluarea rezultatelor obținute;
- actualizarea anuală a acesteia pentru a adapta Strategia și planurile de acțiune la condițiile în schimbare.

Elaborarea Strategiei a avut un caracter sistemic pentru a crea o viziune coerentă și fezabilă asupra dezvoltării comunei Periam în următorii 10 ani, precum și a mecanismelor prin care această viziune să poată fi realizată.

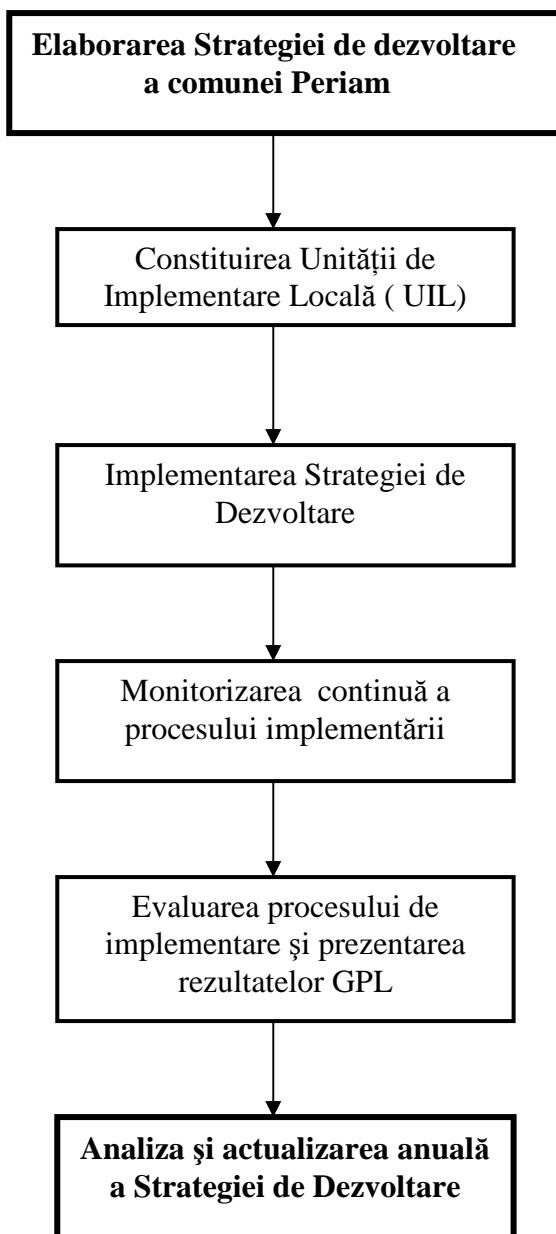
Elaborarea Strategiei de dezvoltare locală a avut loc prin:

- evaluarea potențialului economico – social al comunei;
- realizarea analizei de nevoi;
- convenirea misiunii strategiei;
- convenirea direcțiilor strategice de dezvoltare;
- elaborarea sistemului de obiective, măsuri de intervenție și principalii indicatori de verificare a rezultatelor.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Strategia de dezvoltare a comunei Periam va parcurge următoarele etape:

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Prezentarea generală a comunei Periam

Repere geografice

Localizare

Comuna Periam este așezată în vestul țării, în nord – vestul Câmpiei Banatului, într-o subdiviziune a Câmpiei Mureșului, denumită Câmpia Arancăi.

Câmpia Banatului este situată în partea de sud a conului Mureșului și în sud-vest până la granița cu Serbia. Această câmpie include și punctul cel mai vestic al țării – Beba Veche. Are cele mai multe cursuri canalizate, printre cele mai multe suprafețe drenate, cea mai mare densitate de căi ferate și pe teritoriul său se extinde cel mai mare județ al țării – Timiș.

Are în componența sa 3 localități: Periam, Pesac și Periam-Port.

Localitatea Periam, având coordonatele 46° 05' N și 20° 87' E, se afla amplasată la intersecția Dj 682 Beba – Veche – Arad cu Dj 692 Timișoara – Dn6, la 45 km de Arad, 50 km de Timișoara, 20 km de Sinnicolau Mare, de unde se poate ajunge la punctul de trecere al frontierei Cenad aflat la 19 km.

Teritoriul localității se învecinează la sud și sud - est cu comuna Varias, la sud-vest teritoriul localității Pesac, la vest cu localitatea Sanpetru Mare, nord râul Mureș, implicit județul Arad, la est localitatea Satu Mare jud. Arad.

Localitatea Pesac, având coordonatele 46° 59' 43" N și 20° 49' 57" E, se afla amplasată la 6 km de Periam pe Dj 692 spre Dn 6. Teritoriul localității se învecinează la sud – est cu teritoriul localității Periam, la sud cu teritoriul comunei Sandra, la vest cu teritoriul comunei Lovrin și la nord cu teritoriul comunei Sanpetru Mare.

Localitatea Periam - Port este un fost cătun transformat într-un sat de vacanță, amplasat în albia Râului Mureș, în Aria Protejată Lunca Mureșului. Accesul spre Periam Port este asigurat pe Dc 30 la o distanță de 5,2 km, de unde se poate traversa râul Mureș în județul Arad, comuna Semlac, pe un pod plutitor.

Relief

Relieful **Câmpiei Arancăi** rezultă din interacțiunea a două categorii de factori: factorii endogeni și factorii exogeni. Factorii endogeni sunt reprezentați de mișcările neotectonice pliocen – cuaternar, respectiv înălțarea Carpaților Occidentali și mișcările de subsidență, în special a celor dintre Csongrad – Szeged (între 2,5 – 2 mm/an). Tipurile genetice principale de relief sunt strâns legate de intensitatea compensatorie a mișcărilor neotectonice pozitive și negative, precum și caracterul litologic, cu depozite de cuvertură mai fine.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

A doua categorie de factori, cei exogeni, se manifestă prin acțiunea vântului, dar mai ales prin acțiunea rețelei hidrografice, care în tot timpul Pliocenului a contribuit la umplerea Lacului Panonic prin transporturi și depuneri de nisipuri și pietrișuri. Ceilalți factori externi care acționează asupra reliefului sunt cei climatici, biotici, iar mai târziu au început să se manifeste cei antropici.

Câmpia Arancăi reprezintă o deschidere în con larg a Luncii Mureșului, începând de la localitatea Periam spre SV, adică de la cotul de 90° al Mureșului, unde Câmpia Vingăi s-ar continua spre NV cu cea a Nădlacului. Limita nordică a acestei câmpii include și Lunca Mureșului situată la aproximativ 5 km nord de comuna Periam. Limita SE trece printre râurile Galața și Aranca, urmând o mică diferență de nivel, pe curba de cca. 90 m începând chiar de la localitatea Sânpetru Mare. Această câmpie este cea mai nouă și cea mai joasă câmpie mureșeană, pe centrul său meandrând Aranca ce își are încă obârșia în lunca Mureșului, la Sânpetru German (sud de Pecica). Altitudinile în această zonă se mențin între 89 – 85 m, pe unele grinduri urcând la 90 m.

Rocile constituite de suprafață sunt recente (nisipuri, pietrișuri mici, mълuri), dar peste ele apar și roci lutoargiloase ce conduc la stagnarea apelor meteorice și chiar inundare.

Morfologia reprezintă o câmpie joasă de subsidență, de luncă și de divagare. Panta câmpiei este de circa 0,30 la mie, deci aproape de orizontală. Ca urmare se impun microforme de tipul albiilor, meandrelor părăsite, canale de drenaj, grinduri fluviatile (care rămăneau ca insule de tipul inundațiilor), albiilor râurilor actuale (a Mureșului și Arancăi). La acestea se adaugă forme antropice: digul râului Mureș, canale, movile, tumuli.

Apele curgătoare din comuna Periam cuprind: apele permanente (Mureșul și Aranca) și apele temporare în areale în care apar foste albiile, microdepresiuni.

În această zonă apa constituie agentul principal de modelare al scoarței, deoarece existând o pătură superficială de sol și vegetație care protejează rocile, numai firul văilor pe care se scurge apa, rămâne dezvelit, eroziunea fiind mai puternică. Formele de relief specifice acestui agent de eroziune sunt valea și interfluviul.

Clima

Principalii factori determinanți în zona comunei Periam ai regimului climatic sunt: radiația solară, suprafața subiacentă și circulația generală a atmosferei.

Variația anuală a **radiației** este caracterizată printr-o valoare maximă în timpul verii, în luna iulie când nebulozitatea este redusă, Valoarea minimă a radiației globale se înregistrează în luna decembrie când nebulozitatea este maximă. Suma anuală a radiației globale este de 115-120 kcal/cm².

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Comuna Periam și zona care o înconjoară, ca și întregul teritoriu al României, se afla în zona de **climă temperată**, fiind situată la distanță aproximativ egală de ecuator și pol, aceasta determină caracterul dominant de climă temperată, cu anotimpuri bine diferențiate. În ansamblu, clima zonei noastre are caracter de climă temperat continentală cu influențe atlantice.

Caracterizarea elementelor climatice ale comunei s-a realizat pe baza datelor înregistrate la **stația meteorologică Sânnicolau Mare (90 m altitudine)**, ale cărei coordonate generale sunt: 46° 04' latitudine nordică și 20° 37' longitudine estică, foarte apropiate de coordonatele localităților componente ale comunei.

Temperatura aerului înregistrează variații în timp și spațiu, datorită oscilațiilor radiației solare, care constituie sursa de încălzire a acestuia. Mai întâi se constată o variație diurnă a temperaturii aerului, datorită mersului diurn al radiației solare. Această variație diurnă se manifestă printr-o creștere a temperaturii aerului după răsăritul soarelui până la ora 13, când se atinge maxima, după care temperatura începe să scadă treptat în cursul nopții, când se înregistrează valorile minime. Aceste trăsături generale se păstrează în tot timpul anului, pe întregul cuprins al câmpiei.

Din analiza valorilor medii anuale ale temperaturii aerului în perioada 1993 – 2003 constatăm că acestea oscilează între 10° C în anii 1993,1998 și 12,6° C în anul 2002.

Temperatura aerului, în cursul anul 2002, a prezentat valori medii lunare mai mari, comparativ cu valorile medii multianuale, calculate pentru intervalul 1993-2002. Excepție face media lunii ianuarie (-2,5° C), care este mai scăzută decât media multianuală a aceleiași luni (0,5° C). În ianuarie s-a înregistrat singura valoare medie negativă din cursul întregului an (-2,5° C).

În comuna Periam temperatura aerului are o repartitie uniformă de suprafață. Pe baza datelor obținute la stația meteorologică Sânnicolau Mare (altitudine 90 m) s-a calculat temperatura medie multianuală pentru intervalul 1993-2003, Această valoare este de 10,9° C (fig. 4).

În comuna Periam iernile durează trei luni pe an, fiind în general blânde și mai scurte decât în restul țării, datorită influențelor oceanice. Toate lunile de iarnă, se caracterizează prin temperaturi multianuale scăzute, dar fără a fi negative, cu excepția lunii ianuarie, care are o temperatură medie de -0,5° C, în timp ce în luna decembrie, temperatura medie multianuală este de 0,2° C, iar în luna februarie ajunge la 1.1° C.

Primăvara, odată cu intensitatea radiației solare, a frecvenței maselor de aer mai cald din vestul continentului, se înregistrează o creștere a temperaturilor. În prima parte a primăverii valorile temperaturii sunt mai reduse, 4,9° C în luna martie, în timp ce spre sfârșitul acesteia temperatura ajunge la 16,4° C în luna mai. Creșterea bruscă de temperatură între lunile martie(4,9° C) și aprilie(10,8° C) este o trăsătură caracteristică a regimului termic de câmpie.

**Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.**

Verile sunt calde și lungi datorită creșterii valorilor radiațiilor solare, a predominării timpului senin, astfel că temperatura aerului înregistrează cele mai mari valori. În intervalul 1896-1995, valorile cele mai mari sau înregistrat în luna iulie, 21,9° C, pe când în perioada 1993-2003, temperatura medie multianuală înregistrează cele mai ridicate valori în luna august, 22,4° C.

Toamna, pe măsură ce intensitatea fluxului de energie solară se reduce și numărul de zile cu cer acoperit crește, temperatura aerului începe să scadă, valorile sunt apropiate de cele înregistrate primăvara. Temperatura medie calculată pentru anotimpul de primăvară este de 10,7° C, în timp ce toamna, valoarea este de 9,9° C.

Mediile lunare multianuale ale temperaturii maxime sunt pozitive în toate lunile. Iarna, valorile depășesc 10° C, în lunile de iarnă mediile lunare ale temperaturilor maxime zilnice, în unii ani sunt coborâte: 4° C în anul 1999 și 3,5° C în 2003. În luna februarie temperaturile cresc cu peste 3-6° C comparativ cu ianuarie.

Tempe- ratura/ luna	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Media lunara	-0.5	1	4.9	10.8	16.4	20.0	21.8	22.4	16.8	12.4	5.5	0.2
Maxim a lunara	16	19.6	26.6	31.2	33.5	38.4	38.7	39.8	33.7	28.6	24.2	14.8
Maxim a lunara mijloci e	12	15.7	22.8	26	30.05	33.7	35.6	36	31.6	27.5	20	11
Minim a lunara	-14.2	-16.1	-14.4	-6.5	0.3	4.7	6.9	6.4	3.5	-6.8	-10.3	-22.5
Minim a lunara mijloci e	-11.4	-11	-5.2	-1.3	3.3	6.6	10.4	8.5	5.1	-2.9	-6.3	-12.8

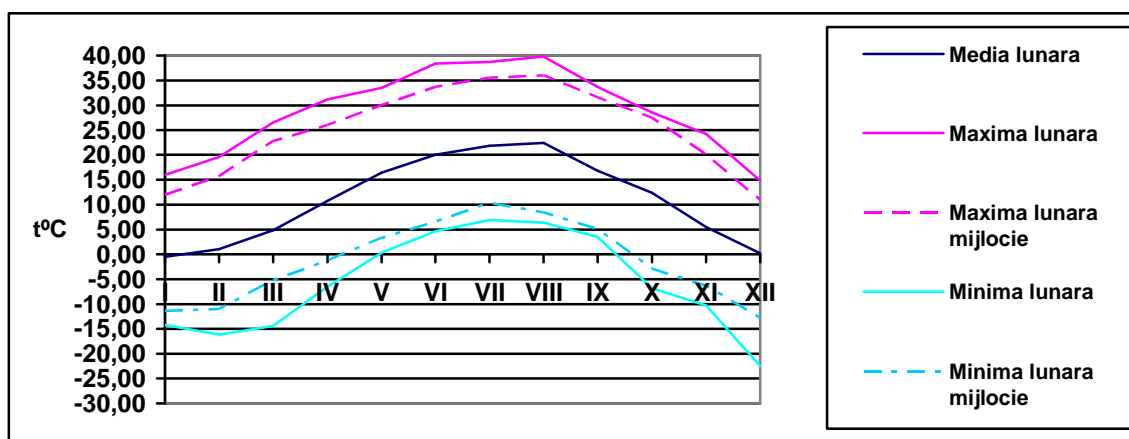
Valorile maxime și minime lunare multianuale ale temperaturilor aerului (° C) în intervalul 1993-2003.

Mediile lunare multianuale ale temperaturile minime sunt negative aproximativ jumătate de an, din octombrie până în aprilie. Cele mai mici valori apar în luna decembrie (calculat pentru intervalul 1993-2003). Valoarea cea mai scăzută a fost de -

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

22,5° C în decembrie 2003. Începând cu luna februarie mediile temperaturilor minime zilnice cresc treptat, menținându-se negative până în luna aprilie.

Regimul temperaturii aerului la stația Sân Nicolau Mare (1993-2003)

Temperatura minimă absolută a înregistrat cea mai mică valoare (-22,5° C) în data de 25 decembrie 2001.

Temperatura maximă absolută (39,8° C) a fost înregistrată în data de 21 august 2002.

Numărul de nopți geroase oscilează între 2 și 17.

Numărul anual de zile cu îngheț este cuprins între 75-120 zile.

Zilele de iarnă sunt mai reduse numeric decât cele cu îngheț, cca. 5-29 zile pe an.

Zilele de vară cele mai numeroase caracterizează lunile iulie și august (20-31 zile). Din luna septembrie numărul acestora se reduce astfel că în luna noiembrie nu se mai înregistrează zile cu temperaturi mai mari sau egale cu 25° C. În cursul anului se produc între 77 și 129 zile de vară.

Numărul de zile tropicale este între 15-67. Cele mai multe zile tropicale (67) s-au produs în anul 2002, care a fost cel mai cald. Numărul cel mai mic de zile tropicale s-a înregistrat în anul 1997.

Cele mai importante procese de transformare a energiei radiante în energie calorică au loc la nivelul **suprafeței solului**. În cursul anului temperatura solului variază de la o lună la alta. Cele mai mici valori se înregistrează iarna, în luna ianuarie (-0,3° C) iar cele mai mari în perioada de vară, în luna iulie (26,8° C).

În ianuarie diferența dintre temperatura aerului și cea a solului este mică, cca. 0,5°C. Începând din luna februarie, odată cu creșterea bilanțului radiativ și a celui caloric, temperatura solului crește continuu. Din această lună valorile sunt pozitive. Luna aprilie se caracterizează printr-o creștere accentuată a valorilor, cca. 7° C față de media lunii

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

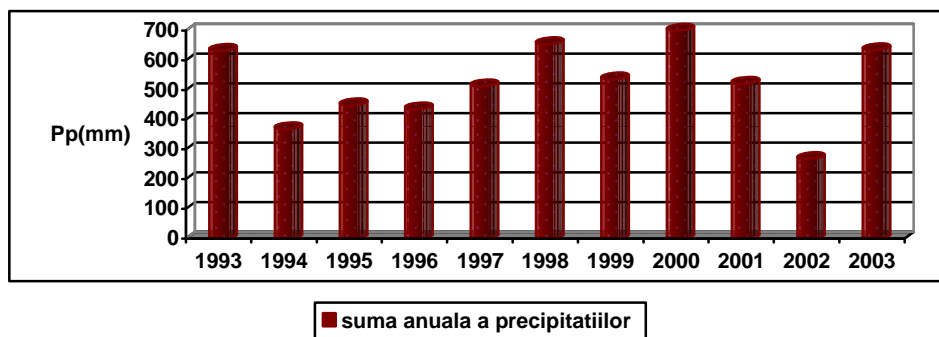
martie. Aceasta marchează saltul termic, produs ca urmare a bilanțului radiativ ridicat. În perioada caldă a anului, creșterile interlunare sunt de 1,7-2° C. Începând din luna august, temperatura pe suprafața solului se reduce treptat. Saltul termic de toamnă se produce în luna octombrie, când temperatura scade cu cca. 6° C.

Precipitațiile atmosferice constituie unul dintre cele mai importante elemente ale climei. Ele variază mult de la un an la altul, datorită activității ciclonale și invaziilor de aer umed dinspre vest, nord – vest și sud – est.

Sumele anuale ale precipitațiilor atmosferice variază de la 267,7 mm în anul 2002, la 699,1 mm în anul 2000. Cea mai mică cantitate de precipitații a căzut în anul 2002.

Suma anuală a precipitațiilor (mm), în intervalul 1993 - 2003

1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	Media multianuala
631.5	367.9	448.8	435.4	512.8	653.9	535.7	699.1	521.6	267.7	633.6	518.9

Repartiția precipitațiilor în timp este inegală. În general, în prima jumătate a anului precipitațiile sunt mai abundente decât în cea de-a doua jumătate, dar există și excepții.

Cele mai mici cantități medii lunare multianuale cad în februarie (15,8 mm).

Numărul de zile cu precipitații lichide variază între 79 – 119 zile, iar numărul de zile cu precipitații solide variază între 12 și 40 de zile.

Grosimea stratului de zăpadă are valori cuprinse între 0 – 17 cm.

Cele mai frecvente și mai lungi perioade de secetă apar și în Câmpia Banatului mai ales în nord – vestul acesteia, unde se află comuna Periam, iar tipul de secetă este cel panonic. La stația Sînnicolau Mare perioada de uscăciune este de peste 20 zile în luna martie, cu o frecvență de 30%, iar în luna august perioadele de 10 zile au frecvență

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

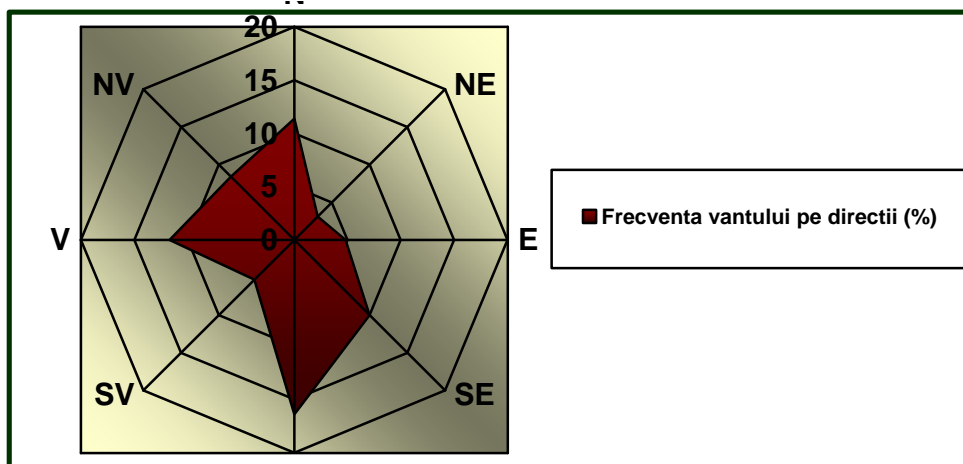

maximă. Perioada de uscăciune de la Sînnicolau Mare este mai lungă decât la Timișoara sau Lugoj..

Frecvența vântului pe cele 8 direcții, este predominantă pe direcțiile: sud 16,4 %, nord 11,4 %, și sud-est 10,0 %. În cuprinsul câmpiei, viteza medie anuală a vântului nu prezintă variații foarte mari.

Frecvența vântului pe direcții (%) în intervalul 1993-2003

N	NE	E	SE	S	SV	V	NV
11,4	3,1	4,8	10,0	16,4	5,3	11,7	8,4

Frecvența vântului pe direcții (%) în intervalul 1993-2003

Pentru intervalul analizat cea mai mare valoare (2,8 m/s) a fost înregistrată în anul 2002, iar cea mai mică valoare corespunde anului 1997, respectiv 2,2 m/s.

Apele

Comuna Periam se caracterizează prin existența unui **strat freatic** cantonat la 2 – 5 m adâncime, iar în zonele mai joase urcă la 0 m. Freaticul nepotabil prezintă nivele fluctuante (1,5 – 2,0 m) dependente de volumul și durata precipitațiilor și la diferite adâncimi în funcție de altitudinea locală. Debitul specific orizontului freatic prezintă importanță din punct de vedere practic. Potențialul orizontului freatic depinde de permeabilitatea și grosimea depozitelor acvifere și de sursele de alimentare ale acestora, debitele cele mai mari fiind de 2 - 4 l/s/m. Mineralizarea apei este de 1500 mg/l.

Duritatea totală (exprimată în grade hidrometrice) are valorile de 15 – 25°.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Sub aspect chimic apa freatică deține cantități de ioni de Clor și au valori de peste 1500 mg/l, iar ionii de sodiu ating valori de 200 mg/l

Apele de adâncime din zona noastră se încadrează în zona A cu ape dulci, bicarbonate. Hidroizohipsele primului strat acvifer de adâncime ajung la 90 – 80 m, fiind în concordanță cu suprafața topografică (în acest areal se încadrează și curba de nivel de 80 m), iar adâncimea la care se află acoperișul primului strat acvifer de adâncime este de aproximativ 50 m.

Rețeaua hidrografică este reprezentată de râuri și un sistem de canale care împânzesc teritoriul comunei.

Aranca este un râu instalat pe fostele albie ale Mureșului, dispuse pe un areal de largă divagare, înainte de îndiguire. Izvorăște din lunca Mureșului, de la Felnac (unde începe digul Mureșului) și se varsă în Tisa pe teritoriul Serbiei. Are rol principal de desecare a sistemelor de drenaj ce acoperă peste 900 km². În perioadele foarte ploioase nu poate evacua toată apa, din cauza stăvilarelor foarte înguste de la frontieră, provocând inundații pe câmpurile laterale. În bazinul său s-au realizat și sisteme de irigare în apropiere de Mureș la Periam, Sânpetru Mare, Sinnicolau Mare și Cenad (cu apă din Mureș, având prize de captare la Periam Port și Cenad).

Are ca afluent de stânga pe Galața, din Câmpia Jimboliei, care pornește din comuna Periam, un curs și mai vechi al Mureșului, și care este în general alimentat prin pompare. Apele Arancăi sunt alimentate din precipitații, ele drenează în general apa freatică, având un regim torențial și sezonier care produc inundații limitrofe cu bălțiri temporare locale ulterioare.

La nord de comuna Periam, la aproximativ 5 km curge unul dintre cele mai mari râuri ale României – Mureșul. El formează granița naturală a comunei Periam cu județul Arad. Panta Mureșului în această zonă scade și are valoare de 0,22 ‰, divaghează mai puternic și meandreează, motiv pentru care a fost îndiguit. Digul din dreapta începe de la Mândruloc (la est de Arad), iar cel din stânga de la Felnac, cu segmente și la Arad. Debitul mediu al său la Nădlac este de 191 m³/sec.

În anii secetoși, debitul minim a fost de 14,0 m³/sec, la 29.01.1964. Aluviunile cărate în suspensie se ridică la media de 95 kg/s.

Flora și fauna

Flora, pe teritoriul comunei Periam, regăsește elemente europene, eurasiatice și pontice.

Elementul eurasiatic are ca și reprezentanți specii de arbori ca: plopul negru, plopul alb, arinul negru, precum și diferite specii de salcie. Din familia graminee se întâlnesc numeroase specii ale genurilor *Bromus*, *Poa* și *Calamagrotis*, iar din genul

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Festuca se întâlnesc speciile *Festuca valesiaca*, *Festuca ovina*, ce formează pajiști stepizate.

Elementul pontic cuprinde îndeosebi specii xerofile și termofile. Sunt mai numeroase speciile ierboase din familia Graminee (*Stipa Joannis ssp.sabuloasa*), Liliacee, Compositae.

Principalele specii componente ale **vegetatiei ierboase** sunt păiușurile, firuța cu bulbi, bărbos, pirul gros, laptele cânelui, coada șoricelului și diferite plante ruderurale.

Vegetația halofila are o desfășurare discontinuă, fiind adaptată la regimul de săruri și umiditate cu totul deosebită din aceste terenuri.

Vegetația acvatică apare în lungul râurilor (Mureș, Aranca, Galatca), bălților și în lungul canalelor construite de om. Este reprezentată de plante cu adaptări speciale: plante care plutesc pe suprafața apei fără rădăcini: lintița, peștișoara, iarba broaștelor; plante fixate în mărul de pe fundul apei: broscarița plante cu frunze și flori plutitoare; plante amfibii sau emerse, a căror bază se află în apă: limbărița, stânjenele de baltă. Cea mai des întâlnită este trestia. Alături de acestea este papura, rogozul, etc.

În cadrul **vegetației segetale** se remarcă două comunități în funcție de plantele de cultură pe care le însoțesc. În culturile de păioase se întâlnesc: nemțisor de câmp, negrușcă, macul roșu, ciocul berzei, etc. În culturile de prășiitoare sunt întâlnite: pir, volbura, etc, precum și alte specii: orzul șoricesc, raigras, pătlagina.

Fauna din această regiune se încadrează în regiunea paleoarctică, subregiunea panonică. Provincia prezintă o faună central-europeană, dar cu multe elemente de origine pontică. Dintre animale caracteristice enumerăm: orbetele, bacterieni, lepidoptere, etc.

În această zonă o pondere însemnată o au rozătoarele, care uneori produc pagube însemnate agriculturii: popândăul, hârciogul, cățelul pământului, șoarecele comun, șobolanul de câmp, iepurele. Frecvent se întâlnesc și mamifere carnivore ca: vulpea, dihorul, nevăstuica.

Păsările sunt reprezentate de : prepeliță, potârniche, graurul, fazanul, cioară de semănătură, etc. Păsările răpitoare de zi sunt reprezentate de șorecarul mare, șorecarul încălțat, coțofana, iar cele de noapte sunt reprezentate de: bufniță, ciuf.

Reptilele sunt reprezentate de șopârla cenușie, destul de comună iar amfibienii de broasca râioasă comună, în locurile cu pământ moale, trăiește broasca de pământ.

Pagini de istorie

Încă din timpuri străvechi, în apropierea Mureșului, pe drumul sării din ocele ardelenne spre șesul panonic au existat așezări omenești. Săpăturile arheologice efectuate în zona Mureșului au dus la descoperirea unor culturi neolitice precum Criș, Tisa și Vinga care fac legătura cu culturile de răsărit.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Numeroasele descoperiri făcute în această zonă dovedesc existența unor civilizații preistorice. În urma unor săpături efectuate de Martin Roska în 1909 pe terenul Schanzhügel a fost descoperită o așezare preistorică în șase straturi concomitente precum și obiecte din piatră, os și bronz și diferite tipuri de ceramică, toate aparținând începutului epocii de bronz (începutul mileniului II î.e.n.).

Alte săpături făcute într-o grădină (casa Jakobi) unde curgea un braț vechi al Mureșului au scos la iveală o barcă în formă de troacă, scobită din trunchiul unui copac carbonizat. Acestea nu a fost singurele descoperiri făcute în zona noastră. Astfel:

- între Periam, Satu-Mare și Munar a fost descoperită o așezare preistorică;
- în 1878 lângă pârau Aranca s-a descoperit un mormânt (aparținând culturii Periam-Pecica) în care au fost găsite niște coarne de cerb împietrite și un cuțit de bronz cu două tăișuri (aflate acum la muzeul din Timișoara);
- în 1885 tot într-un mormânt (aparținând probabil hunilor sau gepizilor) a fost descoperit un tezaur de tip germanic asemănător celui de la Pietroasa format din fibule de argint, cercei de aur împodobite cu alamandină și mărgelile din aur, sticlă și chihlimbar (toate aceste sunt păstrate la Muzeul Național de la Budapesta);
- în 1888 a fost descoperit un vas cu toarte masive;
- ceramica de tip cu caractere slave este legată de descoperirile întâmplătoare de la Orșova, Periam, Oradea etc.
- la săparea canalului Galțca a fost descoperită ceramică de tip Villanova în apropiere de pădurea Pesacului;
- tot în această zonă s-au mai descoperit: fibule, figuri zoomorfe, arme din epoca migrațiilor, un craniu deformat artificial (probabil de origine avară) precum și monede romane din timpul împăratului Antonius Pius(145d.e.n.).

În documentele privind istoria comunei Periam sunt amintite numeroase popoare preistorice. Astfel, numele vechi al Mureșului, Marisia (de origine indoeuropeană = apă întinsă) este legat de numele unui trib trac numit Morisen.

În perioada migrațiilor, în Banat sunt menționați: sciții, celții, sarmații iazygi și roxolani. Slavii au creat toponimia Banatului, existentă și astăzi.

Se produce o invazie maghiară peste populația româno-slavă, în care s-au contopit rămășițe de avari și gepizi (folclorul lor s-a păstrat până astăzi).

Bulgarii dețin supremația politică asupra Banatului. Glad, conducătorul Banatului s-a supus maghiarilor dar a păstrat drepturile de stăpân teritorial (Cronica lui Annonymus).

După moartea lui Gelu, Ahtum preia conducerea zonei și stabilește reședința la Morisena (Cenad). Abia după înfrângerea lui Ahtum la Vidin, maghiarii pătrund în Banat, contribuind la colonizarea zonei.

Regele Ștefan și ducele Ahtum intră în conflict, cauza fiind importanța politică și economică a Mureșului. Ahtum împiedică transportul sării pe Mureș, sarea fiind un

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

monopol regal și un venit important pentru regele ungar. În scurt timp Ahtum este însă învins, în Banat fiind instaurată supremația maghiară, care înlocuiește creștinismul de rit vechi cu ritul latin.

Originea numelui. La Periam-Port a existat o mănăstire, Rahonța, condusă de monahi francezi din Pontigny. Lectura reprezenta în acea vreme o metodă excelentă de petrecere a timpului liber. De altfel sub influența lecturii (*'Istoria Troiei'* de Darius Phrygius și *'Troia'* de Benoit de Saint Mor) mulți nobili i-au botezat pe copiii lor după numele eroilor greci. Așa a fost și cazul fondatorului și proprietarului comunei Periam, Priamus care a trăit în a doua jumătate a secolului XII.

Data înființării comunei Periam nu se știe, nu există informații despre distrugerile provocate de năvălirea mongolilor (1241) și nici despre dispariția mănăstirii Rahonța.

Primul document scris privind Periamul datează din 1332 când proprietarul satului Emeric Bechey, fiul lui Ciata a primit posesiunea drept donație de la regele Carol Robert. În lista dijmei papale din 1333 se notează Nicolaus de Priamus solvit 72 banales

În 1347, Periamul este menționat ca fiind proprietate regală. Jefuirea iobagilor de către nobili provoacă nemulțumirea regelui Ludovic cel Mare care dispune restituirea proprietății iobagilor. Castelanul cetății Visegrad, judele iobagilor regali din Pereamus este cel care se ocupă cu restituirea.

Din 1347, Pereamus este domiciliul comercianților străinii, iar în timpul regelui Sigismund (1387-1437) devine oraș cu dreptul de târg săptămânal.

În 1434 este menționat ca proprietar al posesiunii Pereamus Petru de Macedonia și fiul lui, Nicolae. Nicolae de Macedonia construiește castelul de Periam, amintit în 1508.

În 1552 Timișoara este ocupată de turci și începe dominația turcească în Banat.

Din Cadastrul lui Mohamed (1557-1558) putem afla informații privind localitățile din Banat printre care și Periam, sat sârbesc cu 7 case părăsite.

Conform Cadastrului lui Telegy Ștefan din 1564, Periamul este locuit doar de iobagi săraci, castelul fiind o ruină.

În 1674- Episcopul Zongor Zsigmond amintește satul locuit Pürüjemes (Periam). În 1717 Periamul este din nou menționat într-o conscripție austriacă ca fiind un sat cu 17 case și un număr de 100-120 de locuitori.

În 1716, Eugen de Savoia eliberează Timișoara de turci. În scurt timp Banatul, Belgrad și mari părți din Serbia intră în proprietatea Coroanei Habsburgice, contele de Mercy devenind guvernatorul Banatului și comandantul suprem al armatei – cu sediul în castelul de la Carani/Mercydorf – astăzi o ruină.

Se începe colonizarea cu populație germană, densitatea populației în Banat. Coloniștii vin din vestul și sud-vestul Germaniei, din Franța de nord, Luxemburg, Italia de nord, Boemia și Moravia. Mai vin coloniști din Croația, Bulgaria, Muntenegru, Serbia dar și din Oltenia și Ardeal.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Periamul este colonizat în prima etapă a acțiunilor de repopulare. Coloniștii vin pe Dunăre și Tisa până la Seghedin de unde au fost transportați în iunie și iulie 1724 spre locul de destinație.

Prima fază a colonizării a avut loc în timpul regelui Carol al IV-lea de Austria:

- Colonizarea a fost dirijată de Franz Xaverius Bezler și Josef Karpf din districtul Cenad.
- Primii coloniști s-au stabilit între Mureș și Aranca (satul vechi), unde actualmente se află viile.
- Primele locuințe au fost bordeie de pământ și case de lemn.
- Prima biserică a fost făcută din lemn, preotul de Cenad fiind cel care ținea slujba.
- În 1761 satul vechi este părăsit din cauza inundațiilor, noul sat fiind stabilit pe malul de sud al Arancăi (teritoriul actual).

Faza a II-a a colonizării are loc în timpul Mariei-Theresia, în Periam fiind colonizate încă 74 de familii între 1764-1765, satul ajungând astfel la un număr de 234 de case și 977 de locuitori.

În 1766 se termină colonizarea sistematică a comunei. Doar ungurii mai vin la lucrările de îndiguire de la Periam-Port. Cea mai mare parte a coloniștilor din Periam provin din Trier și împrejurimi, nordul Lorenei, Luxemburgul de est și nordul Palatinului.

În sec. al –XIX – lea o mare parte a populației este stabilită și se ocupă de agricultură, de meșteșuguri (prelucrarea lânii, vopsitul textilelor, tricotaj, dar și tâmplărie – exista fabrica de mobilă, proprietate a fraților Bauer – și altele). Locuri de muncă s-au creat și prin construcția digului pe Mureș, prin morile pe apă și prin transportul mărfurilor pe Mureș.

Crește continu numărul populației de la 2669 în 1819 la 5861 în 1888. În anii 1820 și 1824 se construiește o nouă școală și primăria satului.

În 1857, satul vechi (Altdorf) număra 3496 locuitori. În același an s-a construit și școala cu etaj vis – a – vis de biserica catolică.

La sfârșitul secolului XIX se dezvoltă industria, în 1869 a fost inaugurată calea ferată și telegraful. În 1882 a fost inaugurată tipografia din Periam de către Georg și Alois Pirkmayer care a condus la apariția săptămânalului „Torontaler Zeitung” și apoi bilunarul „Südungarische Bürgerzeitung”. În 1897 se construiește fabrica de clopuri și pălării (azi fabrica Lux), iar în 1908 Periamul se leagă prin calea ferată cu Timișoara iar în 1911 cu Aradul.

Începutul sec. XX este caracterizat printr-o migrare masivă a populației în America. În 1913 a fost inaugurată fabrica de imprimare materiale textile a familiei Grün, iar în 1922 clădirea în care se afla „Hotelul Dacia” din centru Periamului a fost cumpărată de familia Henz, care a deschis lângă hotel un magazin de textile și cinematograful din localitate, unde la început au rulat filme mute, imaginile fiindacompaniate cu pianul.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

O mare parte a populației a fost decimată în timpul războiului din 1914-1918, iar în 1918, Periamul a fost ocupat de armata sârbă până în 1919 când intră armata română. După 1918 conducătorii partidului politic (reprezențați de moșieri, chiaburi, comercianți) din comună exploatau populația săracă.

În 1926 au început lucrările de construire a Bisericii Ortodoxe din Periam.

În al II-lea război mondial locuitorii comunei au luptat în războiul antisovietic, iar puterea economică a scăzut. Viața comunei cunoaște o cotitură importantă când, la 9 mai 1945, al III-lea Reich capitulează în fața reprezentanților aliaților. Între 16 - 26 septembrie 1944 comuna Periam a avut de suferit fiind teatrul operațiunilor militare, care au avut consecințe asupra localității prin numărul mare de case distruse, morți (117), scăderea economiei, etc. După terminarea războiului populația a fost supusă altor încercări grele: astfel în 14 ianuarie 1945 au fost convocate toate persoanele între 17 – 45 ani, membrii ai populației germane, pentru a fi deportați în Rusia cu scopul de a ajuta la reconstrucția țării. Din cele 93 de persoane deportate s-au întors numai 66 în 1949. Între timp se instalase și în comună o conducere de tip comunist. În 18 iunie 1951 toți cei care au fost considerați „chiaburi”, adică „dușmani de clasă”, au fost deportați în Bărăgan de unde s-au întors după Anul Nou 1956. Au fost deportați 335 de persoane.

Între 1944 – 1945 s-a înfăptuit și a doua reformă agrară fiind împrăștiți doar 71 de locuitori, iar în cea din 1944 – 1945 primind pământ 768 de persoane atât băștinași, dar și colonizatori veniți în 1945 din Moldova, Basarabia, Bucovina și Ardeal. Până în 1958, 330 de familii cu 2900 ha de pământ au devenit membrii ai Colectivului Agricol de Producție (C.A.P). Abia în anul 1990, prin reforma agrară, pământul a fost retrocedat. În același timp a început exodul masiv al populației germane.

Localitatea Pesac

Data de înființare a localității Pesac este 16 Octombrie 1768.

Primul document care cuprinde note privind data și cauzele mutării pesecanilor în actuala vatră a satului a fost o însemnare pe un tabel nominal cu cei ce au contribuit la construirea Bisericii Ortodoxe Române din Pesac, cu sume de bani. Pe ultima pagina a vechiului document, stă scris în limba română, cu litere chirilice, următoarele: **„Însemnare pentru ca să se știe când s-au așezat Pesacul pe acest loc. Comunitatea Pesac a venit din Sânpetru pentru răutatea apei. Au ieșit în luna lui Octombrie 16 în anul 1768.”** După ce vorbește despre construirea bisericii și cine a purtat de grijă, se datează și semnează astfel: **„În Pesac la 10 Decembrie 1821, scris-am eu, preotul Filip Rusu, parohul Pesacului, născut din Comloș.”**

Conținutul acestui document data, locul și cauza emigrării românilor pesăcani, atestă că strămoșii pesăcanilor provin din localitatea denumită azi Sânpetru Mare, ce se găsește la o distanță de 6,3 km în partea de N și N-E a Pesacului și are o vechime atestată mult mai mare (care se pierde în negura vremii).

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Plecarea pentru „răutatea apei” demonstrează repetatele revărsări ale râului Aranca, ce trece prin marginea acestei localități, revărsări periodice până la regularizarea albiei acestui râu. Neajunsurile provocate de apă, care au constituit un motiv principal de plecare din vechea vatră a satului, este atestat și de nota de pe „Octoihosul” tipărit la Râmnic în anul 1719 și se găsește în arhiva Bisericii Ortodoxe din Pesac, în care se pomenește de apă și ploii abundente în mai tot cursul anului 1706.

Un alt motiv pentru emigrarea pesăcanilor din Sânpetru a fost dat de „neînțelegerile și divergențele” ce au existat între comunitatea românească și comunitatea de origine slavă (sârbă) din Sânpetru Mare, divergențe atât de ordin social cât și religios. Acest lucru nu este atestat în nici un document oficial, dar se cunosc condițiile de viața ale romanilor după colonizarea sârba din Sanpetru.

Denumirea de Pesac este strâns legată de terenul nisipos pe care este așezată, un teren nisipos. Fie că locul purta această denumire încă înaintea mutării locuitorilor, fie după aceea, cert este și într-un caz și în altul, că denumirea localității se trage de la terenul pe care este amplasată, de la denumirea sârbească a nisipului, având în vedere influența slavilor asupra limbii române din această zonă.

În ceea ce privește întemeierea comunei, afară de însemnarea făcută de preotul Filip Rusu, în documentul sus amintit, până în prezent nu a fost descoperit un alt document prin care să se ateste înființarea comunei.

În anul 1774, deci după șase ani, localitatea Pesac figurează deja în documentele cărții funciare ale circumscripției Cenad, de care depindea ca „walachisches dorf” (sat românesc). Cercetând problemele după tradiție aflăm că mutarea din Sânpetru în actuala vatră a satului s-a făcut în timpul primei vizite a împăratului Iosif al II-lea prin Banat, ceea ce corespunde anului 1768. Profitând de această vizită a împăratului, un grup de țărani români din Sânpetru l-au întâmpinat pe împărat, arătându-i neajunsurile provocate de revărsarea apei, abuzurile săvârșite de reprezentanții administrației militare, cât și persecuțiile religioase la care erau supuși de către clericii Bisericii sârbești. Drept rezultat al acestor plângeri împăratul aprobă cererea și astfel majoritatea românilor din Sânpetru se mută, încă în acel an, pe actuala vatră a localității.

Lucrurile ar putea corespunde realității, deoarece se cunoaște că după cucerirea Banatului de la turci (1717), „Curtea de la Viena” î-l organizează ca domeniu al „Coroanei Habsburgice”, iar pentru conducerea provinciei este organizată o administrație condusă de un guvernator militar, până în 1771, după care domeniul este condus de o administrație civilă în frunte cu un președinte. Din 1778 Banatul este încorporat Ungariei, ca în anul 1779 să fie împărțit în trei comitate: Torontal, Timiș și Caraș, comuna Pesac făcând parte din comitatul Torontal.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Localitatea Periam Port

Râul Mureș a fost folosit ca și cale de transport pentru sare, lemn și piatră de var din Transilvania și pentru cereale produse în Câmpia Bănățeană. Sarea era chiar cauza conflictului dintre regele Ștefan și Ahtum.

Foarte căutate erau cerealele, care erau transportate în Ungaria, iar de acolo în Austria și spre porturile adriatice din Croația și Slovenia. Plutele de lemn, venite din Transilvania, erau dirijate până la Sînnicolau Mare și Szeghedin. Un șlep pe Mureș putea să transporte până la 40 vagoane de cereale.

După construirea căii ferate și îndiguirea Mureșului, viteza apei a crescut iar depunerile de nisip s-au mărit, astfel încât a sosit momentul declinului navigației. Până atunci existau la Periam Port centre de prelucrare a lemnului, conduse de maghiari, care prelucrau lemnul în gropi verticale, producând șindrile pentru acoperiș.

Morile plutitoare de la Periam Port au fost centre de prelucrare a cerealelor, făina fiind căutată și în Ardeal (Oradea, Cluj, Sibiu, Brașov, Tg. Mureș). În 1800 existau 15 mori plutitoare, mai târziu 24, mori construite cu lemn din pădurea Periamului. Ultima moară a dispărut în 1920, cedând concurenței morilor cu aburi. De asemenea au existat și 3 mori cu cai.

În secolul XVIII rolul Mureșului de transport de sare dispare. Mureșul inundă foarte des satul vechi, astfel în 1749 – 50, 80 de muncitori, conduși de inginerul Strauss au început lucrările de îndiguire. Acestea au continuat până la sfârșitul secolului al XIX – lea. În 1823 se construiește digul care se întinde de la digul Mureșului până la șoseaua Periam – Satu Mare. Lucrările hidrotehnice s-au executat și între anii 1845 – 1872, construindu-se 33 secțiuni ale digului.

Scade importanța râului pentru navigație dar există stații de pompare, care asigură apa în grădini și canale de irigații.

Actual, Periam Port s-a transformat într-un sat de vacanță, fiind zona de agrement a comunei și a localităților din jur. Periam Port este un fost cătun al localității Periam, care până în 1989 avea construite un număr de 46 locuințe. După anul 1990, Primăria comunei a atribuit parcele în vederea construirii caselor de vacanță, care au ajuns în număr de 84.

Populația

Evoluția populației localității Periam a cunoscut mari fluctuații, mai ales până la începutul secolului al XIX – lea, când populația s-a confruntat cu mai multe epidemii: tifos, malarie, variolă, etc.

Datorită molimelor și epidemiilor numărul populației a scăzut mult, dar și lipsa de igienă a favorizat scăderea populației. Epidemia de variolă din anii 1768 – 1769 a ucis 59

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

de persoane, epidemia de holeră (1831 – 1836) făcând și ea 110 victime (10 – 15 decese zilnic).

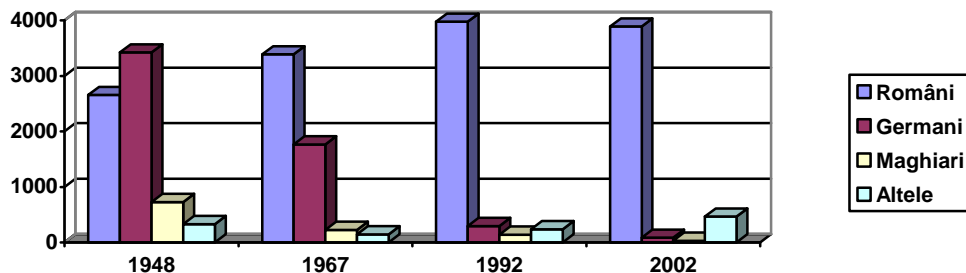
În 1910 – 1938 numărul populației a crescut lent (de la 4852 persoane la 5251). Între 1945 – 1948 numărul populației crește mult, mai ales datorită colonizării populației române. În perioada 1949 – 1966, numărul populației scade datorită deportării în Uniunea Sovietică a populației de etnie germană, scăderii natalității și stabilirii în Germania a unei părți a populației germane după război.

În 1948, numărul total al populației era de 7163 locuitori, din care: 3422 – germani, 732 – maghiari, 2655 – români, 328 – altele;

La recensământul din 1967, localitatea Periam a avut un număr de 5521 locuitori, din care: 3387 – români, 1763 – germani, 226 – maghiari 145 – alții (sârbi, slovaci, rromi);

La recensământul din 1992, numărul total al populației era de 4604 locuitori, din care: 3973 – români, 293 – germani, 187 – rromi, 139 – maghiari, 48 – altele;

La ultimul recensământ efectuat în 2002 situația locuitorilor din Periam arată astfel: 3887 – români, 85 – germani, 31 – maghiari, 23 – sârbi, 415 – rromi, 25 – altele.

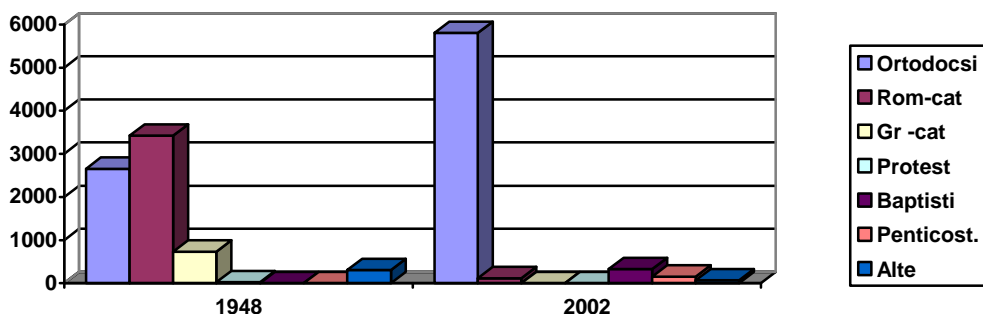
Structura etnică a populației în Periam

Structura confesională a locuitorilor din Periam a cunoscut o mare transformare în această perioadă.

În 1948, structura religioasă se prezenta astfel: 3422 – romano - catolici, 732 – greco – catolici, 2655 – ortodocși, 24 – protestanți, 4 – evrei, 300 – altele;

În 2002, structura religioasă a locuitorilor se prezenta astfel: 5808 – ortodocși, 115 – catolici, 326 – baptiști, 152 – penticostali, 65 – alte confesiuni.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

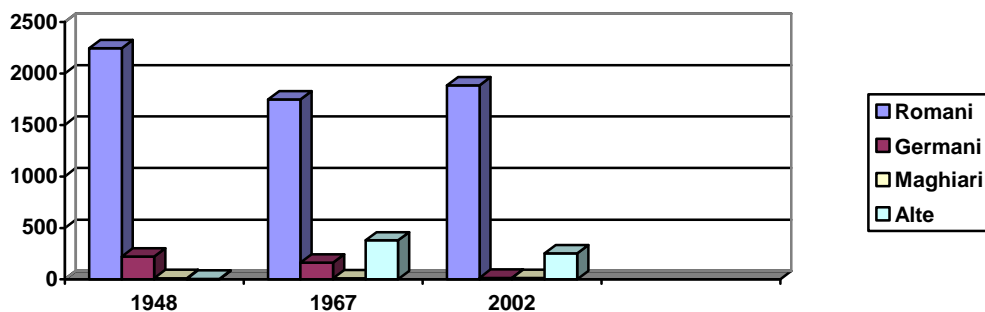
Structura religioasă a populației în Periam

Situația locuitorilor în localitatea Pesac, conform recensămintelor din anii prezentați, se prezenta astfel:

În anul 1948, populația localității era de 2508 locuitori, din care: 2247 – români, 220 – germani, 10 – maghiari, alții -4;

În 1967, populația era de 2297 locuitori, din care: 1749 români, 161 – germani, 9 – maghiari, 378 – alții (sârbi, slovaci, tigani, etc.),

La recensământul din 2002, populația totală a localității era de 2162 locuitori, din care: 1887 români, 12 maghiari, 13 germani, 250 alte etnii.

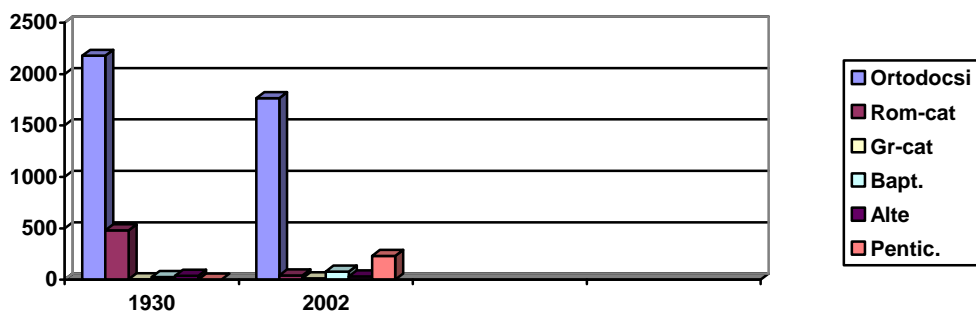

Structura etnică a populației în Pesac

Structura confesională a locuitorilor în anul 1930, dintr-un total de 2726 locuitori, era următoarea: 2178 ortodocși, 3 – greco – catolici, 482 romano – catolici, 25 - baptiști, 38 – alte religii.

În anul 2002 era următoarea: ortodocși – 1768, romano – catolici – 41, greco catolici – 13, baptiști – 77, penticostali – 231, alte religii – 32;

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Structura religioasă a populației în Pesac

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Analiza de potențial a comunei Periam

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Infrastructura comunei Periam

Conform Planului Urbanistic General, aprobat spre nescimbare suprafețele cuprinse în intravilanul localităților aparținătoare sunt de 580,50 ha, existând prevederi de extindere a acestora.

Localitatea	UM	Suprafața intravilan	Prevederi extindere	Total prevăzut
Periam	Ha	380,18	31,62	411,80
Pesac	Ha	190,46	6,16	196,62
Periam Port	Ha	9,88	-	9,88
Total	ha	580,52	37,78	618,30

Rețeaua de drumuri locale

Rețeaua stradală existentă, în lungime de 30 km a localității Periam, este bine conturată, fiind dispusă rectangular, cu străzi paralele, cu excepția centrului, unde străzile sunt dispuse radial. Străzile principale sunt amenajate cu trotuare betonate. Drumurile asfaltate din localitate, în conformitate cu inventarul patrimoniului comunei, au o lungime de 9,5 km, ceilalți 20,5 km fiind din piatră și pământ.

Localitatea Periam este străbătută de două drumuri județene: Dj 682 Arad – Beba – Veche și Dj 692 Timișoara – DN6. Comuna Periam are în apropiere două aeroporturi internaționale: Timișoara (50 km) și Arad (45 km) și două puncte de trecere a frontierei: Cenad – 39 km și Nădlac – 20 km prin Igrăș și traversarea râului Mureș cu podul plutitor.

În localitate există un singur drum comunal de importanță deosebită pentru turismul comunei. Dc 30 Periam – Periam Port asigură legătura între centrul de comună și zona de agrement Periam Port și este prevăzut cu îmbrăcăminte asfaltică și din beton în stare avansată de degradare.

În localitatea Pesac rețeaua stradală existentă are forma rectangulară, dispusă paralel și perpendicular cu Dj 692 Timișoara – DN 6. În afară de Dj care este asfaltat, străzile din localitate sunt în cea mai mare parte din pământ. Din lungimea de 15 km rețea stradală, doar 3 km sunt pietruși, iar rețeaua de trotuare este inexistentă pe străzile adiacente Dj 692.

Pe teritoriul comunei există două drumuri comunale. Dc 30, drumul care asigură legătura între Periam și Periam Port, are lungimea de 5,5 km și este prevăzut cu îmbrăcăminte din asfalt și beton.

Cel de-al doilea drum comunal este Dc Sînnicolau Mare – Pesac, care pe teritoriul localității Pesac are lungimea de 1,3 km și este din pământ.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Rețeaua de alimentare cu apă

Localitatea Periam dispune de un sistem centralizat de alimentare cu apă format din 14 km rețea de alimentare cu apă alimentate prin intermediul a 4 puțuri de mare adâncime echipate cu pompe submersibile. Rețeaua de alimentare este realizată din țevă din metal care prezintă mari neajunsuri în exploatare la care sunt bransați 555 abonați. Rețeaua de alimentare cu apă nu acoperă întreaga vatră a localității, fiind necesară extinderea rețelei cu încă 16 km. Pentru asigurarea necesarului de apă în întreaga localitate sunt forate încă 9 cișmele.

Localitatea Pesac nu dispune de sistem centralizat de alimentare cu apă.

Rețeaua de canalizare și epurarea a apelor uzate

Cele două localități nu au rețele de canalizare și stații de epurare pentru colectarea și epurarea apelor uzate. Evacuarea apelor menajere este asigurată de primărie prin vidanjare pentru un număr de 4 fose de tip colectiv, pentru consumatorii de apă de tip casnic colectiv și instituții publice, 320 fose individuale pentru consumatorii bransați la apă tip casnic individual și 115 fose individuale pentru locuitorii nebransați la rețeaua de alimentare publică, sisteme individuale de alimentare.

Rețeaua de distribuție a gazelor naturale.

În localitatea Periam există rețea de alimentare cu gaze naturale în lungime de 30 km fiind acoperită vatra satului.

Localitatea Pesac nu are în prezent rețea de distribuție a gazelor naturale.

Rețeaua de telecomunicații

Rețelele de telecomunicații ale comunei se referă la telefonia fixă și mobilă. Comuna Periam prezintă un înalt grad de acoperire privind asigurarea serviciilor prin telefonia fixă la care sunt abonate peste 40 % din locuințe. Sunt prezente în comună rețelele mobile: Vodafone, Orange și Cosmote.

Recepția posturilor de televiziune este asigurată prin cablu de operatorul Eurocable S.R.L și sisteme independente.

Accesul la internet se face prin intermediul rețelelor telefonice și a televiziunii prin cablu.

Potențialul economic al comunei Periam

Trecutul economic al comunei

Amplasarea localității Periam la intersecția drumurilor comerciale care asigurau legătura estului cu vestul în partea stângă a râului Mureș, a condus la constituirea unui nucleu economic important în această zonă. Afirmarea vieții economice a localității a fost inițial legată de marile proprietăți funciare, iar începând cu secolul al XIV –lea a fost dezvoltat comerțul prin repartizarea ca loc de reședință al comercianților străini (probabil italieni) sub domnia lui Ludovic cel Mare. Sub domnia regelui Sigismund, Periamul a fost declarat oraș cu dreptul de a ține târguri.

Perioada mare de timp în care Banatul a fost cucerit de turci, precum și distrugerile provocate de invaziile tătarilor în sudul râului mureș a constituit o mare fluctuare a dezvoltării economiei și comerțului în localitate.

Dezvoltarea economică a localității a luat amploare după recucerirea Bantului de către Eugeniu de Savoya (1716) și începerea colonizării (1724) cu germani proveniți din zona Mainz și Trier.

Meșteșugurile care au cunoscut cea mai mare dezvoltare au fost cele legate de prelucrarea materiilor prime existente în zonă: morărit, prelucrarea lemnului, cărămidari, etc. Amplasarea în apropierea râului Mureș a condus la dezvoltarea breslelor și a micilor meseriași în zonă, precum și a comerțului de cereale, lemn, sare, etc, astfel că în 1800 existau deja 15 mori acționate de apă și 3 mori acționate cu cai. Mai târziu, acestea au ajuns la 24, ultima moară făcând loc celor cu aburi în anul 1920. **Primul hotel** a fost construit în Periam, construit în anul 1840.

Spre mijlocul secolului al XIX – lea a început să se dezvolte industria, antrenând și dezvoltarea socială și culturală.

Construirea **căii ferate** (Valcaniu – Sînnicolau Mare – Periam) în 1870 a sprijinit dezvoltarea industriei. Tor în 1870 a apărut și primul **birou telegrafic**, iar poșta funcționa cu patru șarete la Pesac, Lovrin, Semlac și Sânpetru German.

Fabrica de pălării – „Lux Periam” a fost construită în 1892, unică în felul ei în sud – estul Europei, a dezvoltat instituții de caritate destinate sprijinirii bolnavilor, invalizilor, etc. A constituit asociația sportivă a muncitorilor, secție de cor și muzică, etc.

În 1882 este inaugurarea **tipografiei Pirkmayer** care a condus la apariția săptămânalului "Torontaler Zeitung" și apoi al bilunarului "Südungarische Bürgerzeitung".

În 1913 Se inaugurează **fabrica de imprimare pe materiale textile** a familiei Grün, iar în 1922 în clădirea în care se afla "Hotelul Dacia" din centrul Periamului se deschid, la parter, magazine și cinematograful.

**Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.**

Anul 1939 a adus înființarea **fabricii "Angar"** pentru prelucrarea lânii de Angora și confecționarea de materiale textile din această lână. Această fabrică a dus la creșterea de iepuri Angora în Banat.

Pentru concretizarea dezvoltării economice, inclusiv în perioada interbelică, putem menționa că la începutul celui de-al doilea război mondial în Periam existau: 3 tipografii, 3 mori, 11 brutării, 8 abatoare, fabrică de îmbuteliere a berii, fabrică de spirtoase, fabrică de cărămidă, fabrica de pălării, fabrica de imprimare a materialelor textile, fabrica de prelucrare a lânii, 3 hoteluri, 3 bordeluri și mulți mici meseriași în domeniile meșteșugurilor și serviciilor.

După naționalizare (1948), industria din Periam a fost reorganizată. Multe dintre fabricile existente au fost închise. Au fost menținute puține dintre activitățile industriale existente și au fost înființate altele, cea mai mare parte a lor fiind axate pe producerea și procesarea produselor agricole. Agricultură a fost cooperativizată în totalitate până în anul 1960, ulterior fiind concentrate în două cooperative agricole de producție și o întreprindere agricolă de stat.

Potențialul sectorului agricol

Sectorul primar (agricultura) ocupă în cadrul comunei o pondere însemnată. Fondul funciar cuprinde 9833 ha, din care 92,03 % teren agricol și 7,96 teren neagricol. Ponderea categoriilor de folosință este prezentată în tabelul următor.

Fond funciar (2006)							
Agricol				Neagricol			
Nr. crt.	Categoria de folosință	Ha	%	Nr. crt.	Categoria de folosință	Ha	%
1.	Arabil	7670	78	1.	Păduri	74	0,76
2.	Pășuni	749	7,62	2.	Ape, bălți	144	1,47
3.	Fânețe	37	0,37	3.	Drumuri și CF	292	2,96
4.	Vii	4	0,04	4.	Curți, construcții	236	2,40
5.	Livezi	590	6	5.	Neproductiv	37	0,37
Total		9050	92,03	Total		783	7,96
Total general						9833	

Clasa medie de fertilitate a terenurilor, stabilită de Oficiul Județean de Cadastru, Geodezie și Cartografie Timiș în anul 2002, este a 2 – a, fiind constituite din cernoziomuri cu un înalt potențial productiv.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Data statistica	Valoare	UM	%
Clasa de calitate I	3502	ha	
Clasa de calitate II	3122	ha	
Clasa de calitate III	2350	ha	
Clasa de calitate IV	33	ha	
Clasa de calitate V	43	ha	
Clasa medie de calitate a terenurilor din localitate	2	clasa	

Mărimea proprietăților agricole:

- peste 1000 ha: 2 proprietăți;
- între 100 și 1000 ha: 6 proprietăți;
- între 50 și 100 ha: 2 proprietăți;
- între 10 și 50 ha: 4 proprietăți;
- între 1 și 10 ha: 296 proprietăți;
- sub 1 ha: 327 proprietăți.

Structura culturilor:

Denumire cultură	2004 (ha)	2005 (ha)	2006 (ha)
Grâu	2.100	1.900	2.000
Orz	1.800	160	160
Floarea - soarelui	250	250	270
Porumb	2.700	2.600	2.700
Sfeclă de zahăr	-	-	40
Furaje	50	50	50

Producția agricolă totală

Denumire cultură	2004 (tone)	2005 (tone)	2006 (tone)
Grâu	8.400	7.600	8.000
Orz	756	672	672
Floarea - soarelui	375	375	405
Porumb	15.600	15.600	1.620
Sfeclă de zahăr	-	-	1.600
Furaje	500	500	500

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Efective de animale

Denumire	2004 (nr. capete)	2005 (nr. capete)	2006 (nr. capete)
Bovine	340	370	325
Ovine	4.200	4.150	3.950
Suine	4.380	4.500	33.100
Păsări	21.000	20.300	24.000
Cabaline	240	230	180
Albine	375	360	325

Producția animalieră

Denumire	2004 (kg)	2005 (kg)	2006 (kg)
Bovine	17.600	21.000	18.000
Ovine	12.000	14.000	10.800
Suine	22.000	25.000	25.000
Păsări	-	-	-
Cabaline	-	-	-
Albine	-	-	-

Mașini și echipamente agricole

Denumire	Cantitate (buc)
Tractoare U445	28
Tractoare U650	29
Tractoare > 650 cp	3
Pluguri	46
SPC 6	25
SUP 29	20
Combine	6
Prese paie	4
Remorci	20
MET	16
MA 3,5	15

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Potențialul sectorului industrial

În comuna Periam sunt înregistrate număr de 175 societăți comerciale și persoane fizice autorizate, conform datelor furnizate de D.G.F.P. Timiș. Dintre acestea doar 72 funcționează, profilul predominant al activităților economice fiind reprezentate de societățile agricole urmat de agenții economici cu activitate de comerț, industrie ușoară și alimentară. Cele 72 firme au o cifră de afaceri de 56.126.206 lei, ocupând locul 13 în clasamentul județului Timiș. Cei 659 angajați reprezintă 0,40 % din personalul angajat al județului Timiș iar balanța profit – pierdere a societăților este pozitivă, pierderile reprezentând 64,8% din profit.

Firme cu cifra de afaceri mai mare de 10 milioane lei

Nr. firme	Cifra de afaceri	Capital social	Angajati
1	27.194.189	200.000	86

Firme cu cifra de afaceri între 1 și 10 milioane de lei

Nr. firme	Cifra de afaceri	Capital social	Angajati
9	20.709.951	779.907	315

Firme cu cifra de afaceri mai mică de 1 milion lei

Nr. firme	Cifra de afaceri	Capital social	Angajati
62	8.222.066	348.655	249

Firme cu cifra de afaceri egală cu 0

Nr. firme	Capital social	Angajati
27	135.518	9

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Potențialul sectorului terțiar

În domeniul *transporturilor feroviare*, comuna Periam dispune de acces la căile ferate secundare: Timișoara – Nerău și Arad – Valcani.

În domeniul *transportului rutier*, dispune de acces la Dj 682 Arad – Beba Veche și Dj 692 Timișoara – DN 6. Legătura cu zona de agrement este asigurată de Dc 30. Aceste trei drumuri sunt modernizate, însă calitatea îmbrăcăminteii necesită ample lucrări de ameliorare.

În domeniul *telefoniei*, comuna Periam dispune de centrală digitală pentru deservirea telefoniei fixe și telefonie mobilă prin Vodafone, Orange și Cosmote. *Televiziunea* este asigurată prin cablu și sisteme individuale care asigură recepția majorității programelor naționale și a unor programe străine. Accesul la *Inter-net* este asigurat prin fibra optică a televiziunii, sisteme individuale și servicii telefonice.

Localitățile sunt deservite în totalitate cu rețele de alimentare și distribuție a *energiei electrice*.

Luciu de apa - în intravilanul localității Periam există un lac natural în suprafață de 1,94 ha. Întreținerea acestuia este asigurată de primărie în colaborare cu AJVPS – Filiala Periam. Lacul a fost populat cu diferite specii de pește de către filială, și este destinat pescuitului sportiv. Alimentarea cu apă se face din izvoare, debitul acestora este însă limitat, în perioadele secetoase resimțindu-se nevoia alimentării lui.

Foraj apă termală – în intravilanul localității Periam este executat un foraj pentru apă termală, care nu este exploatat. Caracteristicile fizico – chimice ale apei, conform buletinului de analize, se pretează pentru diverse utilizări. Puțul poate asigura un debit eruptiv de 18 mc/h la 59°C cu un indice de aciditate neutru: ph = 7,0.

Potențialul turistic

Aria Protejată „Parcul Natural Lunca Mureșului” a fost instituit în aval de municipiul Arad până la granița cu Ungaria, de-a lungul râului Mureș. Conform HG nr. 2151 din 2004 a fost declarat în mod oficial Parcul Natural Lunca Mureșului pe o suprafață de 17.166 ha.

Scopul principal al acestei arii este de a proteja și a conserva diversitatea habitatelor și a peisajului ce există în această regiune, prin măsuri care vor avea menirea de a încuraja menținerea ecosistemelor terestre și acvatice, de a promova folosirea unei agriculturi biologice și produsele ei pe piață, de a susține protecția adecvată și managementul durabil al sistemelor periclitate de apă dulce, precum și de a dezvolta turismul în armonie cu principiile conservării naturii și folosirii durabile.

Această zonă este un ecosistem tipic de zonă umedă cu ape curgătoare și stătătoare, cu soluri aluviale, galerii de sălcii și plopi, precum și zăvoaie și șleauri de

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

câmpie, important loc de cuibărire și pasaj pentru peste 200 de specii de păsări, multe dintre ele fiind sub un regim strict de protecție pe plan internațional. Dintre acestea iese în evidență acvila țipătoare mică (*Aquila pomarina*) care a fost aleasă ca simbol avifaunistic al parcului natural, deși efectivele sale sunt reduse în prezent.

În cursul anului 2006 a fost validat de către comisia de experți națională Situl Natura 2000 – Lunca Muresului Inferior (SPA), în suprafață de peste 39.000 ha și care include în perimetrul său atât Parcul Natural Lunca Mureșului, cât și zone adiacente de o parte și alta a râului pentru protejarea a 47 specii de păsări cuprinse în Directiva Pasări a Uniunii Europene.

În interiorul parcului este amplasată zona de agrement Periam Port, prin transformarea fostului cătun în sat de vacanță. Până în anul 1989 avea construite un număr de 46 locuințe. După anul 1990, primăria comunei a atribuit parcele în vederea construirii caselor de vacanță, care au ajuns la numărul de 84. În localitatea Periam Port locuiesc permanent doar 10 familii, în urma inundațiilor din 1970 locuitorii au fost strămutați în vatra satului Periam. Casele de vacanță sunt locuite cu diferite ocazii sau week-enduri.

Zona este propice dezvoltării turismului de camping. Planul de Management al Parcului Natural va cuprinde măsuri de dezvoltare a turismului ecologic în Aria Protejată prin extinderea traseelor cicloturistice pe axa Arad – Szeghed. De asemenea, au fost inițiate trasee turistice pentru bărci ușoare și canoe.

Sectorul social și de sănătate

Viața comunei Periam este determinată, în principal de exploatarea terenurilor agricole aflate în diverse forme de organizare. O mare parte a populației se confruntă cu un nivel de trai destul scăzut, care este determinat atât de veniturile reduse obținute în agricultură cât și de creșterea șomajului voluntar.

Principalele venituri sunt realizate prin prestarea muncii, de o mare parte a locuitorilor, către agenți economici locali și din Sînnicolaul Mare, precum și din exploatarea terenurilor agricole exploatații și ferme organizate. O mare parte a locuitorilor de vârstă medie este plecată din localitate, în special în țările Uniunii Europene. Veniturile realizate de aceștia sunt utilizate pentru realizarea de locuințe personale sau activități economice.

Analiza stării de fapt a populației nu poate fi exactă pentru acest an, având în vedere că o parte din datele de care dispunem sunt pentru anul 2002, prelucrate de Direcția de Statistică a județului Timiș. Totuși, se poate stabili o concluzie asupra potențialului forței de muncă locală.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Data statistica	Populație		Densitate	
	UM	Valoare	UM	Valoare
Populatia totala-2002	locuitori	6633	Loc/kmp	67,42
Populatia totala-2003	locuitori	6491	Loc/kmp	65,97
Populatia totala-2004	locuitori	6449	Loc/kmp	65,54
Populatia totala-2005	locuitori	6458	Loc/kmp	65,68

Evoluție populației și densitatea

Data statistica	Valoare	UM
Populatia activa(M)	1676	barbati
Populatia activa(F)	1630	femei
Populatia activa(T)	3306	total
Populatia activa/Populatia totala(M)	51,7	%
Populatia activa/Populatia totala(F)	48	%
Populatia activa/Populatia totala(T)	49,8	%
Populatia ocupata(M)	1550	barbati
Populatia ocupata(F)	1585	femei
Populatia ocupata(T)	3135	total
Populatia ocupata/Populatia totala(M)	47,9	%
Populatia ocupata/Populatia totala(F)	46,7	%
Populatia ocupata/Populatia totala(T)	47,3	%

Populația activă / ocupată în 2002

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Data statistică	Cantitate		% din inactivă	
	UM	Valoare	UM	Valoare
Populația inactivă (M)	bărbați	1550	%	47,9
Populația inactivă (F)	femei	1770	%	52,2
Populația inactivă (T)	total	3320	%	50,1
Elevi – Studenți(M)	bărbați	600	%	38,7
Elevi – Studenți(F)	femei	564	%	31,9
Elevi – Studenți(T)	total	1164	%	35,1
Pensionari(M)	bărbați	523	%	33,7
Pensionari(F)	femei	670	%	37,9
Pensionari(T)	total	1193	%	35,9
Casnice (M)	bărbați	18	%	1,2
Casnice (F)	femei	167	%	9,4
Casnice (T)	total	185	%	5,6
Întreținute de alte persoane (M)	bărbați	371	%	23,9
Întreținute de alte persoane (F)	femei	353	%	19,9
Întreținute de alte persoane (T)	total	724	%	21,8
Întreținute de stat sau organizații private(M)	bărbați	16	%	1
Întreținute de stat sau organizații private(F)	femei	13	%	0,7
Întreținute de stat sau organizații private(T)	total	29	%	0,9
Persoane cu altă situație economică(chirii)(M)	bărbați	22	%	1,4
Persoane cu altă situație economică(chirii)(F)	femei	3	%	0,2
Persoane cu altă situație economică(chirii)(T)	total	25	%	0,8

Populația inactivă 2002

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Data statistica	Valoare	UM
Salariați (M)	833	barbati
Salariați (F)	654	femei
Salariați (T)	1487	total
Patroni (M)	18	barbati
Patroni (F)	9	femei
Patroni (T)	27	total
Lucratori pe cont propriu (M)	316	barbati
Lucratori pe cont propriu (F)	72	femei
Lucratori pe cont propriu (T)	388	total
Lucrători fam în gospodării proprii(M)	461	barbati
Lucrători fam în gospodării proprii(F)	879	femei
Lucrători fam în gospodării proprii(T)	1340	total
Alta situatie (M)	4	barbati
Alta situatie (F)	2	femei
Alta situatie (T)	6	total

Populația curent activă pe grupe de ocupații – 2002

Data statistică	Valoare	UM
Persoane prezente	6502	locuitori
Persoane venite pentru o perioada indelungata	16	locuitori
Persoane temporar prezente	29	locuitori
Cetateni straini prezenti	10	locuitori
Persoane temporar absente - plecate in tara	63	locuitori
Persoane temporar absente - plecate in strainatate	68	locuitori
Persoane absente pentru o perioada indelungata - plecate in tara	27	locuitori
Persoane absente pentru o perioada indelungata - plecate in strainatate	24	locuitori

Situația prezenței și absenței în 2002

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

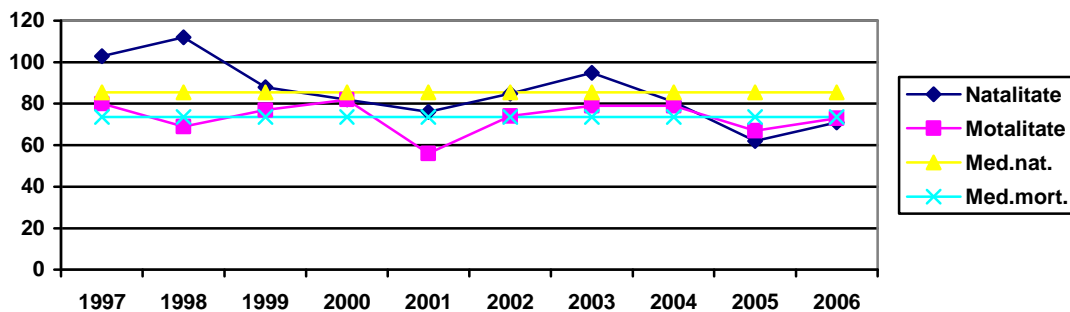

Data statistica	Valoare	UM
Populatie totala-2004	6449	locuitori
Număr someri în localitate 31.12.2004	163	șomeri
Rata somaj județ 31.12.2004	2,62	%
Populatie totala-2004	6458	locuitori
Număr someri în localitate 31.12.2004	321	șomeri
Rata somaj județ 31.12.2004	2,31	%

Rata șomajului în localiatate (A.J.O.F.P. Timiș)

Un aspect important în analiza populației îl constituie evoluția demografică a comunei. Datele obținute de la Dispensarele din comună și Primăria Periam – Stare Civilă sunt mult mai apropiate de realitate, astfel încât, adăugate la celelalte date privind populația se poate trage concluzii asupra demografiei viitoare.

Specificație	Anul									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Natalitate Periam	71	82	66	62	59	56	68	48	41	53
Natalitate Pesac	32	30	22	20	17	29	27	33	21	18
Total nat.	103	112	88	82	76	85	95	81	62	71
Mortalitate	80	69	77	82	56	74	79	79	67	73

Creșterea demografică în ultimii 10 ani în comuna Periam

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Infrastructura de sănătate este constituită din două dispensare umane, două cabinete stomatologice și două farmacii în Periam și un dispensar uman și o farmacie în Pesac.

Învățământ, formare profesională și educația adulților

Procesul de educație al copiilor în Periam a fost prezent sub diverse forme din anul 1724, existență atestată documentar. De-a lungul timpului acesta a cunoscut o evoluție continuă prin extinderea până la învățământul liceal de azi. Prima clădire a școlii, precum și cea de-a doua (1772) nu mai există, locul acestora fiind luate treptat de alte clădiri funcție de necesitatea desfășurării procesului de învățământ.

Astfel, fosta *Școală Generală*, construită în anul 1857, era inițial școală de fete condusă de călugărițe. Actual această clădire a fost retrocedată conform Legilor proprietății, motiv pentru care procesul de învățământ se desfășoară dimineața și după amiaza.

Actualul *Liceu Teoretic*, unde se desfășoară procesul educațional pentru elevii claselor V – XII, a fost construit în 1911 după planurile arhitectului Erwin Otto Sarkany din Budapesta, fiind destinată educației băieților. Din 1919 școala a avut și secție cu predare în limba română. Din 1928 școala a devenit gimnaziu și din 1942 a devenit școală mixtă. Clădirea Liceului este dotată cu infrastructura necesară (apa, canalizare, încălzire centrală) care necesită lucrări de reabilitare și modernizare, precum și reabilitarea clădirii.

Corpul doi al Liceului Teoretic, cunoscut sub numele de Școala mică a fost prima școală românească a satului, inaugurată festiv în anul 1933 în prezența ministrului învățământului Constantin Angheliescu. În acest corp învață elevii claselor I – VIII. Localul are nevoie de lucrări de reabilitare a construcției și introducerea încălzirii centrale.

Grădinița din Periam este amplasată într-o clădire reabilitată în anul 2006 la standarde actuale și desfășoară procese de educație a preșcolarilor în regim de Grădiniță cu Program Normal și Grădiniță cu Program Prolungit.

În Pesac procesul educațional este amintit pentru prima dată în jalba iobagilor din 1812 care amintește despre două școli, cea „valahă” și cea germană. În anul 1862 a fost construită școala confesională de lângă biserica ortodoxă cu forțe proprii ale locuitorilor. În vara anului 1937 a fost pusă piatra de temelie a actualului edificiu școlar. Lucrările au durat 20 ani, actuala *Școală cu clasele I – VIII din Pesac* fiind dată în folosință la întreaga ei capacitate în anul 1958. Clădirea școlii necesită lucrări de reabilitare și modernizare a construcției, introducerea apei potabile și a rețelei de canalizare.

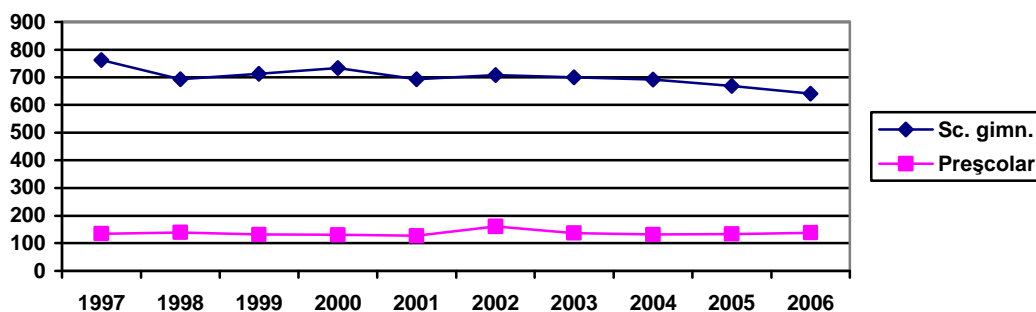
Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Grădinița din Pesac funcționează în regim de Grădiniță cu Program Normal într-o clădire veche care a fost casă de locuit. Grădinița cuprinde două construcții separate, așezate față în față. În prezent activitatea educativă se desfășoară într-o singură clădire dotată cu trei săli moderne și grup sanitar. Cea de-a doua clădire era folosită în vremea în care grădinița localității funcționa cu program prelungit, acolo aflându-se sala de mese și bucătăria. Necesită lucrări de reabilitare, introducerea încălzirii centrale, apei, canalizării, etc.

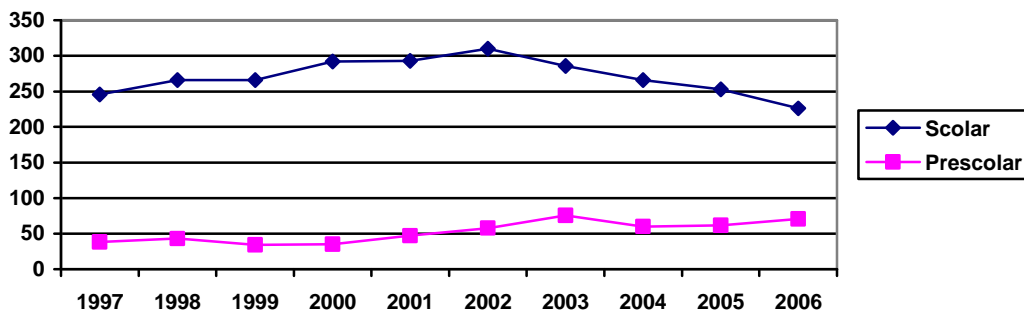
Evoluția procesului de învățământ în ultimii 10 ani este prezentată în continuare.

Specificație	Anul									
	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Școlar și Gimnazial Periam	763	694	713	734	693	708	700	692	669	641
Școlar Pesac	246	266	266	292	293	310	286	266	253	226
Total	1009	960	979	1026	986	1018	986	958	922	867
Preșcolar Periam	135	140	132	130	127	162	137	131	134	139
Preșcolar Pesac	38	43	34	35	47	58	76	60	62	71
Total preșcolar	173	183	166	165	164	210	213	191	196	210
Total proces	1182	1143	1145	1191	1150	1228	1199	1149	1118	1077

Evoluția procesului de învățământ în Periam

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Evoluția procesului de învățământ în Pesac

Comuna Periam și cultura

Spre deosebire de alte comune bănățene, care sunt construite după un plan liniar, planul localității Periam este radial, toate străzile ducând spre centru unde se află cele două biserici mari: greco - catolică și ortodoxă. Planul localității Pesac este rectangular.

Casa țărănească

Casele țărănești, construite în secolul XVIII în timpul colonizării, erau la început case lipite din pământ galben și cărămidă fabricată din lut și văiușă. Acoperișul era din paie, trestie sau tulei. Pereții caselor erau consolidați cu împletituri din nuiiele de salcie sau tulpină de cânepă. Mai târziu, la început de secol XX s-a început folosirea cărămizii arse și a țiglei. Astfel se trece de la arhitectura de văiușă și a lemnului la arhitectura de cărămidă.

Arhitectura casei țărănești este lineară, tipică casei țărănești germane din Banat. În față, spre stradă, se afla „camera cea bună” cu două ferestre cu obloane de lemn. Mai urmau una - două camere, toate în linie dreaptă, intrarea în pod, bucătăria și camera (șpaițul bănățean). Încăperea de locuit era bucătăria, care funcționa și ca o cameră de zi.

În unele gospodării, în curte se afla separat bucătăria de vară, urmată de „camera cazanului”, destinată spălării rufelor.

Frontul stradal al casei prezenta de obicei două ferestre și o ușă din lemn și sticlă (de obicei colorată) iar frontispiciul prezenta elemente decorative inspirate din religia creștină și simbolul soarelui, dar și de anul de construcție al casei și de numele stăpânului și al stăpânei casei. Casele erau văruiți în alb sau nuanțe de galben, cu soclul verde sau maro. Fiecare etnie își văruiă casele în culori tipice.

Bisericile

Prima biserică a comunei a fost construită în 1743 din lemn. Când, din cauza inundațiilor vechea parte a satului a fost părăsită și biserica a devenit o ruină. În 1772 a

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

fost construită *biserica din Altdorf* (satul vechi) vizavi de Școala Generală, care este retrocedată. Este patronată de Sf. Joahn de Nepomuk, care este și patronul Banatului. În turn sunt 4 clopote, iar în timpul restaurării din 1938, frații pictori Ferch au executat picturile murale. Aparține credincioșilor romano-catolici. Actual, Biserica „Sf. Joahn de Nepomuk” din Periam se află înscrisă în lista monumentelor patrimoniului cultural național.

Biserica din parc, biserica „Haulik”, a fost începută în 1847 și terminată și sfințită în 1856 de către episcopul Haulik, episcop de Zagreb. Frescele din biserică, executate de Josef Proksch, au fost pictate după modele vii: personalități ale comunei de atunci. Cupola uriașă a bisericii se spune că este a doua ca mărime după Athenée Palace din București (diametru 22 m). Actualmente biserica este administrată de către credincioșii greco-catolici.

Biserica ortodoxă a fost începută în 1926, după ce în 1918 Banatul a fost unit cu România, iar în Periam existau 5000 de locuitori, dintre care 450 români. Arhitectul a fost Josef Ortner, care terminase construcția în 1927. Interiorul bisericii a fost terminat mai târziu: lucrările în lemn au fost executate de către firma autohtonă Bauer, în 1933 pictorul arădean Imre Capsa a terminat peretele iconografic. Primul preot ortodox a fost Ștefan Vasilescu din 1939.

Biserica Ortodoxă din Pesac, a fost construită între anii 1806 – 1811. Piatra de temelie s-a pus la 7 decembrie 1806, de către episcopul Timișoarei Ștefan Avacumovici, iar târnosirea ei s-a făcut la 16 septembrie 1811 de către protopopul Cenadului Nicolae Nicolici.

Construcția este masivă din piatră și cărămidă în stilul arhitectural eclezial bănățean asemănându-se cu multe biserici ortodoxe din împrejurimi construite în această perioadă.

Pictura interioară murală a fost executată de pictorul bisericesc Nicolae Popescu în stil baroc vienez, pictorul fiind adept al școlilor de pictură apusene de la Viena și Roma. Pictura iconostasului s-a realizat de același pictor între anii 1876-1877 în același stil.

Restaurări interioare și ale picturii s-au făcut în anii : 1903, 1926, 1959, 1994-1995. Reparații la exterior și acoperiș s-au făcut în anii: 1926, 1945, 1994-1995, 2003- 2006.

Monumentele eroilor

Un monument, dedicat eroilor *primului război mondial*, se află în cimitirul din Periam, și a fost construit în 1927 din sponsorizările locuitorilor.

Al doilea monument dedicat eroilor *primului război mondial* se află în parc, în fața bisericii Hanlik și reprezintă o tablă pătrată din marmură cu numele celor căzuți iar fața monumentului este formată dintr-un basorelief, reprezentând un soldat rănit.

Al treilea monument este dedicat *soldatului sovietic* și se află în partea opusă a parcului.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Monumentul dedicat *eroilor primului război* mondial din Pesac este realizat din marmură albăstruie, cu soclu de beton țoi îngrădit cu grilaj de fier forjat. Deasupra monumentului planează un vultur de aramă, cu aripile deschise, având în cioc o cruce, iar în gheare o cunună de flori, din același metal. Pe laturile din nord și sud sunt gravate numele eroilor căzuți în timpul primului război mondial și alături de nume, fotografia eroului-martir, în medalion. Pe latura nordică, sus, este inscripționat următorul text: “Întru pomenirea ostașilor: căzuți, morți și dispăruți în războiul 1914-1918”. Mai jos urmează numele celor 88 eroi, sacrificați pe altarul patriei.

În zona centrală a localității Periam este amenajat un *parc natural* în suprafață de 1,89 ha, care datează din mijlocul secolului XIX și a fost conceput după modelul parcului balnear din Karlovy-Vary.

Personalități

Activitatea culturală în localitatea Periam a fost prezentă prin numele artiștilor care au creat în diverse ramuri ale domeniului cultural. Se pot aminti câteva nume care au rămas și vor rămâne în istoria artei periamoșene:

Cornel Groșorean – 1881 – 1949. S-a născut în Periam, avocat de profesie a fost Subprefect al județului Caraș Severin, primar al Timișoarei, senator în Parlamentul României. A înființat în anul 1933 revista Institutului Social Banat Crișana

Franz Ehling sa născut în Periam în 1841 si a murit în 1889. A scris poezie si arta dramatică.

Arhitectul si scriitorul **Ernst Schannen** – născut 1853.

Poetul **Karl Grün** – s-a născut în Periam în anul 1855 si a scris poezii care au fost publicate la Viena în anul 1891 si la tipografia din Periam în anii 1913 si 1927. În antologia lui Adam Muller Guttenbrunn din 1911 intitulată "Svabi din Est", numele lui nu este amintit. Motivele nu sunt cunoscute.

Istoricul **Ludwig Baróti-Grün** – născut în 1856.

Georg si **Alois Pirkmayer** – 1882 – proprietarii tipografiei „Pirkmayer” din Periam, care a condus la aparitia săptămânalului "Torontaler Zeitung" si apoi al bilunarului "Südungarische Bürgerzeitung".

Franz Ferch - s-a născut în 1900 Rudolfsgrad, dar a copilărit în Periam. La început nu a avut succes cu picturile sale. În 1923 are o expoziție la Timisoara, iar în 1930 participă la un concurs al pictorilor din Banat la Timisoara si primeste locul 1. Dintre picturile sale amintim "Siesta", "Fiasco rosso".

Franz Ghillich - Periam în 1920 si a fost un grafician renumit. A urmat cursuri la școli de artă din Timisoara si Germania. După al Doilea Război Mondial este deportat în Rusia. A avut expoziții în Timisoara si București.

Franz Heinz s-a născut în Periam în 1929. A publicat mai multe cărți în România. În 1976 emigrează în Germania.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Victor Gaga – 1933 - s-a născut în localitatea Periam și a efectuat studiile la Institutul de Arte Plastice "Ion Andreescu" din Cluj-Napoca. A început să sculpteze din 1954 și operele sale au participat la expoziții atât în țară cât și peste hotare. Multe din lucrările sale se află în colecții private în țară și peste hotare. Artă sa monumentală poate fi admirată în următoarele localități: Capâlnas, Guruslau, Lugoj, Moldova Noua, Stamora Moravita, Timisoara.

Walter Andreas Kirchner s-a născut în 1941 în Periam și a fost premiat pentru sculpturile sale în Germania unde a emigrat în anul 1981.

Richard Wagner este un cunoscut poet în Germania, născut în Lovrin a copilărit în comuna Periam. Primul volum de versuri "Klartext" a fost publicat în 1973. A emigrat în Germania. În 1995 publică romanul "Viena, Banat". În anul 2000 a primit premiul "Neuer Deutschen Literaturpreis 2000" la Târgul de Carte de la Frankfurt pentru romanul "Miss Bukarest".

Manifestări

Rok la Mures. În fiecare an, în luna iulie are loc Festivalul de rock în aer liber în Parcul Natural Lunca Mureșului la Periam Port. Devenit deja o tradiție în peisajul evenimentelor muzicale din vestul țării, festivalul în aer liber Rock la Mureș crește de la un an la altul, atât prin diversitatea genurilor muzicale abordate în cadrul evenimentelor cât și prin numărul participanților, ajungând unul dintre cele mai importante manifestări muzicale de acest gen din estul Europei.

Ruga Ortodoxă din Pesac se desfășoară în fiecare an în data de 15 august – *Sf. Marie Mare* – fiind sărbătorit și hramul bisericii.

Ruga Ortodoxă din Periam se desfășoară în fiecare an la data de 8 septembrie – *Sf. Marie Mică* – manifestare care are loc în centrul comunei.

Datini și obiceiuri

Câteva tradiții și obiceiuri practicate în localitatea Periam și în localitatea Pesac, sunt:

Obiceiurile de nuntă sunt păstrate în cea mai mare parte, chiar dacă portul popular a dispărut. Invitațiile la nuntă sunt transmise de călăreți, reprezentanți ai mirelui și miresei. În ziua nunții, după masă, mirele pleacă cu invitații săi după nași, apoi întregul alai pornește spre mireasă. Alaiul mergea până în fața altarului, unde mirele își va lua locul de drept. Se menține darul, prin care se strâng sume de bani necesare întemeierii familiei.

Singurul dans tradițional în Pesac, *călușarul*, are caracter de scenă și este format din intrare perechi, câte doi, cu vătaful în frunte și *bătute* care se execută pe melodia *Banu Mărăcine*. După bătute se execută, tot în cerc, călușarul propriu-zis, urmând apoi *șesuta*, *hora* și *marșul*.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Obiceiurile de Crăciun și Anul Nou se păstrează într-o mică măsură, practicându-se frecvent „colindatul” de grupuri de copii. Se păstrează în *Pesac mersul cu calul*.

La fetele tinere se merge *cu calul*, sceneta fiind interpretată de 8 persoane, din care 7 flăcăi și un bărbat căsătorit, *moșul*, care poartă cu acesta o damigeană cu vin și una cu țuică, deoarece flăcăii nu beau. *Moșul* este mascat pentru a nu fi recunoscut de cei din casă, misiunea acestuia fiind de a păzi coada *calului*. Cei din casă sau cei care sunt de partea interpreților *calului* vor să taie coada acestuia. Dacă se taie coada însă, tinerii nu vor mai merge niciunde în acea seară să practice acest obicei. Repetițiile pentru această scenetă se desfășoară cu câteva săptămâni înainte.

Un alt obicei este cel de a merge *cu capra*, sau *cu țurca*, conform denumirii locale.

La 15 august, *Sărbătoarea Sfintei Marii*, exista obiceiul să se meargă în pelerinaj la mănăstirea Bodrog din județul Arad. Distanța de 30 km era străbătută pe jos, de dimineața devreme și până seara. La plecare, se trăgeau clopotele, iar pelerinii erau conduși de preot cu prapuri din biserică și icoana Maicii Domnului, până la ieșirea din sat. Acest obicei se păstrează, însă deplasarea se face cu trenul sau auto.

Un alt obicei dispărut în Periam este *Kirchweih-ul* (sărbătoare a bisericii Romano – Catolice, denumită și Hramul Bisericii), sărbătoare deosebit de frumoasă a populației de etnie germană.

Portul popular specific a dispărut din peisajul etnografic al locuitorilor, portul fiind înlocuit cu porturi moderne.

Activitatea sportivă

Activitatea sportivă la nivelul comunei este destul de redusă și limitată doar la fotbal și sportul școlar.

În Periam există echipa de fotbal „*Avântul Periam*” în campionatul județean de fotbal, care-și desfășoară activitățile sportive și de antrenament pe un teren care prezintă dotări minime. În fiecare an are loc „*Cupa de Mini fotbal*” ajunsă la cea de-a 20 – a ediție.

În *Pesac* sportul de masă este reprezentat de fotbal, existând echipă de fotbal în promoție – „*Șoimii Pesac*”.

Sportul școlar a cunoscut o dezvoltare mai mare în ultimul timp, fapt ce a condus la obținerea de rezultate bune. Astfel, în Periam, echipele de volei feminin și masculin au obținut în repetate rânduri locuri fruntașe la concursurile școlare și județene. La tenis de masă elevii Școlii din Periam au obținut locul II la Olimpiada Sportului Școlar în anul 2004 și au fost obținute numeroase premii la concursurile de karate județene și naționale;

În *Pesac* au fost obținute rezultate bune la atletism – mai multe locuri I la concursurile județene, volei, tenis de masă, etc.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

ANALIZA SWOT PERIAM

**Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.**

Puncte tari	Puncte slabe
<ul style="list-style-type: none"> - amplasare în cadrul Euroregiunii D.M.K.T care favorizează cooperarea în toate domeniile cu Ungaria și Serbia; - amplasare în Regiunea V Vest; - amplasare în apropierea a 2 puncte de trecere a frontierei; - suprafețe amplasate Aria Protejată „Parcul Natural Lunca Mureșului”; - amplasare la intersecția a două drumuri județene, legături auto cu orașele Timișoara, Arad și Sînnicolau Mare; - posibilități transport auto; - important nod de cale ferată, posibilități transport CF; - dezvoltarea economică a zonei; - dezvoltarea economică a localității; - ocuparea forței de muncă; - existența strategiilor de dezvoltare națională și județeană; - existența surselor de finanțare externe și guvernamentale; - legături strânse cu localități din județ; - lipsă conflicte interetnice; - scăderea mortalității; - stare de sănătate satisfăcătoare a populației; - existența clubului de fotbal; - existența infrastructurii școlare și preșcolare, inclusiv grădiniță cu program prelungit în Periam; - exista accesului la informații și educație; - exista rețea de telefonie fixa, mobila și cablu TV, inter-net; - iluminatul public reabilitat în localități; - existența dispensarelor medicale în localități; 	<ul style="list-style-type: none"> - calitatea proastă a drumurilor județene, comunale, stradale; - agresivitatea transportului rutier intens asupra locuințelor, monumentelor și a instituțiile de învățământ; - posibilități transport CFR reduse; - trotuare inexistente pe anumite străzi, sau deteriorate; - lipsa rețelelor de canalizare; - lipsa stațiilor de epurare, - absența serviciilor publice apă – canal; - aspect necorespunzător al centrelor de localități datorate neamenajării și salubrității; - lipsa piețelor de produse agricole funcționale; - școlile fără suficient material didactic (dotare cu calculatoare și nu sunt amenajate laboratoare de specialitate – fizica, chimie, geografie, etc.); - biblioteci școlare dotate necorespunzător (cărți pentru lecturile suplimentare obligatorii ale elevilor); - lipsa încălzirii centrale la Școala din Periam, corpul II și Grădinița din Pesac - lipsa unui program intensiv de limba engleza pentru copii și adulți; - învățământul local (procesul didactic) este de slabă calitate; - prezența scăzută a cadrelor didactice la cursuri de formare continuă; - lipsa de pregătire în domeniul managementului școlar; - rețeaua școlară nu este flexibilă; - neimplicarea părinților și a cadrelor didactice privind situația școlară și viitorul

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

<ul style="list-style-type: none"> - existența farmaciilor în localități; - marea majoritate a locuitorilor beneficiază de serviciile asigurate de C.A.S. - există lucrător social angajat în primărie; - persoanele cu dezabilitati grave beneficiază de asistenți personali (conform legislației în vigoare); - există Cămine Culturale în localități; - există Bibliotecă Comunală în Periam; - tradiție culturală și istorică în Periam; - existența anumitor spații și terenuri destinate mediului de afaceri; - existența anumitor spații reabilitate parțial; - suprafața de teren arabil mare; - sol fertil majoritar, încadrat în cat. a II –a; - tradiție în cultivarea legumelor, pomicultură; - efective de animale sporite: ovine, bovine; - posibilitate de irigare în Periam; - mediul natural nu este afectat semnificativ de poluare industrială; - cadrul natural adecvat dezvoltării turismului (arii protejare, floră și faună specifică, specii protejate); - zonă de agrement existentă în Parcul Natural Lunca Mureșului; - număr sporit de elevi în școli; - existența Liceului Teoretic; - parteneriate APL – ONG pentru derulare de acțiuni 	<ul style="list-style-type: none"> - copiiilor; - lipsa orientării școlare și profesionale; - lipsa unor programe de educație permanentă a părinților și elevilor - lipsa campaniilor de informare a cetățenilor în diferite domenii (igiena alimentației, prevenirea epidemiilor, protecția muncii); - absența unor programe coerente pentru educația adulților de-a lungul vieții; - lipsa unor programe de educație a adulților, având ca tema educația propriilor copii; - lipsa unui centru comunitar de informare; - lipsă terenurilor și a sălilor de sport; - lipsă dotări activități sportive; - lipsa comunicării între școală și părinți; - neimplicarea părinților în activitatea școlară; - lipsa de interes față de resursele locale; - starea precară a familiilor cu mulți copii, mediul de proveniență al copiilor; - nivelul de educație al familiilor asistate; - lipsa solidarității sociale; - utilizarea improprie a televiziunii, ca alternativă a surselor de educare; - neimplicarea școlilor în dezvoltare comunitară; - nu exista cabinete medicale în școli; - școlile nu au angajate asistente medicale; - programul dispensarelor medicale nu este adecvat, în concordanță cu nevoile cetățenilor; - farmaciile din localitate nu eliberează rețete medicale compensate sau gratuite; - sistem sanitar în derivă la nivel național; - dezvoltare comunitară inexistentă; - exodul populației tinere spre zonele dezvoltate datorată lipsei dezvoltării locale;
---	--

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

- lipsa serviciilor socio-medice pentru persoanele de vârstă a III-a;
- lipsa programelor de socializare a persoanelor de vârstă a III-a;
- lipsa parteneriatelor APL-ONG pentru derularea de programe în domeniul serviciilor sociale pe categorii de persoane aflate în situații de risc: familii cu venituri mici, victime ale violentei domestice, familii cu mulți copii sau cu un singur părinte, etc.;
- absența unor zone sociale urbane (cluburi, spații deschise pentru socializare, etc.);
- accesul persoanelor cu handicap în imobile nu este asigurat, lipsesc rampe de acces conform legislației;
- densitate medie a populației;
- natalitate scăzută;
- migrația tinerilor dotați intelectual;
- lipsa unui centru comunitar de servicii sociale;
- cămine culturale fără utilități;
- dotarea Căminelor Culturale este necorespunzătoare (nu există stație, mixer, microfoane) necesare organizării spectacolelor muzicale ;
- căminele culturale nu obțin venituri din activități;
- organizarea periodică a activităților culturale - sportive tradiționale este redusă, lipsesc programele culturale;
- nu există autonomia Căminelor Culturale;
- nu există amenajata o scenă în aer liber
- cultele locale (bisericele) nu se implică în cultura și educație;
- nu există tutela Căminelor Culturale asupra formațiilor artistice;
- lipsa dotării formațiilor artistice;

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

- lipsa promovării tradițiilor locale în comună;
- nu existenta telecentre;
- lipsă muzee;
- nu sunt organizate activități cu tinerii din localități (culturale, educative, sportive)
- tineretul are ca posibilitate de divertisment local doar discotecile, barurile, deplasări în alte localități;
- indiferența manifestată față de resursele locale;
- spații necorespunzătoare închirierii;
- patrimoniu public neevaluat;
- patrimoniu public scăzut nevoilor economice;
- lipsa utilităților destinate mediului de afaceri;
- dispariția unor ramuri de meserii tradiționale;
- absența unor programe de dezvoltare a meșteșugurilor și industriilor tradiționale;
- lipsa perdelelor de protecție a terenurilor agricole de calitate;
- lipsa masivelor de pădure pentru ameliorarea terenurilor degradate;
- resurse financiare locale reduse;
- lipsa asocierii și organizării producătorilor agricoli;
- absența unui centru de resurse pentru sprijinirea IMM-urilor ;
- accesul limitat al IMM –urilor locale la surse de finanțare;
- lipsa parteneriatelor publice private privind dezvoltarea economică, turistică și a serviciilor;
- interes scăzut din partea majorității agenților economici față de problemele sociale;
- lipsa centrului de informare al APL

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

privind dezvoltarea economică și socială a comunei;

- lipsa centrului de informare al APL privind aderarea României la UE;
- absența unei înfrățiri instituționale;
- lipsa serviciilor comunitare pentru cetățeni;
- dotare necorespunzătoare cu tehnică de calcul și informare a instituțiilor;
- nerespectarea programelor de dezvoltare întocmite;
- absența programelor de dezvoltare a sportului;
- interes scăzut pentru diversificarea mișcării sportive;
- lipsa spațiilor de joacă pentru copii;
- lipsa spațiilor verzi și de agrement pentru locuitori;
- absența programelor de dezvoltare a turismului și a serviciilor specifice turismului în arii protejate;

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Misiunea strategiei

Dezvoltarea globală și participativă, la standarde europene a comunei Periam, în scopul creșterii calității vieții, respectiv asigurării prosperității locuitorilor săi, păstrând libera administrare locala a resurselor.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

DIRECȚII STRATEGICE DE DEZVOLTARE

DIRECȚIA I

Crearea unui habitat care să asigure calitatea vieții prin dezvoltarea unui ecosistem sănătos și a unor facilități la standarde europene.

DIRECȚIA II

Dezvoltarea mediului economic competitiv, beneficiind de o infrastructură modernă și cu un mediu înconjurător curat.

DIRECȚIA III

Asigurarea unui mediu comunitar și sănătos tuturor categoriilor sociale.

DIRECȚIA IV

Dezvoltarea învățământului local capabil să asigure formare și perfecționare profesională continuă și educația adulților.

DIRECȚIA V

Promovarea mișcării culturale, sportive și de tineret

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

DIRECȚIA I

Crearea unui habitat care să asigure calitatea vieții prin dezvoltarea unui ecosistem sănătos și a unor facilități la standarde europene

Măsuri de intervenție	Indicatori
Obiectiv 1.1. Evaluarea situației mediului înconjurător	
Realizarea unui studiu asupra zonelor poluate și poluanților și elaborarea pe baza acestuia a unui program de reabilitare	<i>studiu realizat; program de reabilitare elaborat;</i>
Obiectiv 1.2. Diminuarea poluării apei, aerului și solului	
Reducerea poluării spațiului intravilan prin eliminarea foselor ca urmare a racordării la un sistem de canalizare.	<i>număr fose septice neutralizate;</i>
Realizarea unor campanii de educare a locuitorilor cu privire la categoriile de noxe emantate și impactul acestora asupra calității aerului	<i>nr. acțiunilor realizate;</i>
Obiectiv 1.3. Realizarea unei infrastructuri care să asigure un mediu sănătos.	
Educarea comunității locale și susținerea colectării selective a deșeurilor menajere	<i>nr. campanii de informare realizate; deșeuri menajere colectate selectiv</i>
Amenajarea de puncte comune pentru instalarea unor containere destinate colectării deșeurilor ce nu intră în categoria gunoi menajer;	<i>număr amplasamente identificate; număr containere instalate;</i>
Promovarea tehnologiilor care respecta condițiile de impact asupra mediului	<i>nr. tehnologiilor introduse</i>
Sprijinirea inițiativelor private în domeniul agriculturii biologice	<i>nr. inițiativelor demarate</i>
Realizarea perdelelor de protecție în zonele intravilane și extravilane pentru asigurarea unui mediu sănătos și protecția culturilor	<i>suprafața perdelelor de protecție;</i>
Obiectiv 1.4. Atragerea unor resurse în domeniul protecției mediului, materiale și umane.	
Promovarea unor proiecte de mediu cu finanțate externă	<i>proiecte întocmite; nr. proiecte finanțate și implementate;</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Elaborarea unui program de educare a cetățenilor pentru protejarea mediului	<i>program elaborat; nr. acțiuni educative realizate;</i>
Crearea unui corp de voluntari care să activeze în domeniul protecției mediului, prin implicarea Școlilor din localități	<i>nr. de voluntari; nr. de acțiuni organizate;</i>
Obiectiv 1.5. Modernizarea și extinderea infrastructurii	
Modernizarea și extinderea continuă a rețelei de drumuri locale	<i>km de drum reabilitați; km de trotuare realizați;</i>
Modernizarea drumurilor comunale	<i>km drum modernizați;</i>
Realizarea rețelelor de alimentare cu apă	<i>- km rețea alimentare realizată;</i>
Asigurarea epurării apelor uzate din punct de vedere cantitativ și calitativ în concordanță cu alimentarea cu apă.	<i>volum apă reziduală epurat; stații epurare realizate;</i>
Realizarea rețelelor de colectare a apelor reziduale și branșarea gospodăriilor populației și a agenților economici.	<i>km rețele realizate; nr. branșamente</i>
Realizarea rețelelor de alimentare cu gaz	<i>km rețea realizată; nr. branșamente;</i>
Extinderea rețelelor de telefonie pentru accesul tuturor locuitorilor la acest serviciu	<i>nr. posturi telefonice; nr. de beneficiari ai noilor servicii;</i>
Facilitarea accesului la Inter-net a instituțiilor și locuințelor.	<i>nr. de locuințe, instituții conectate;</i>
Reabilitarea instalațiilor electrice de iluminat stradal	<i>km rețea reabilitată; nr. lămpi instalate;</i>
Reabilitare rețele electrice de joasă tensiune	<i>km rețele reabilitați; nr. transformatoare reabilite;</i>
Obiectiv 1.6. Îmbunătățirea condițiilor de locuit.	
Promovarea unei politici de dezvoltare a unor zone destinate construirii de locuințe destinate stabilirii în localități a tinerilor și specialiștilor.	<i>nr. persoane stabilite; nr. construcții realizate; gradul de renunțare la locuințe;</i>
Realizarea unei asocieri între administrația locală, antreprenori, posibili finanțatori pentru construirea de locuințe.	<i>emiterea hotărârilor locale; număr contracte asociere;</i>
Elaborarea unor programe pentru	<i>nr. proiecte;</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

reabilitarea locuințelor populației dezavantajate și atragerea de fonduri naționale și externe în acest scop	<i>nr. locuințe reabilite nr. beneficiari;</i>
Stimularea extinderii construcției de imobile prin extinderea intravilanului localității și oferirea de utilități viitorilor proprietari	<i>nr. de noi imobile construite</i>
Obiectiv 1.7. Înființarea și diversificarea serviciilor publice	
Îmbunătățirea ofertei administrației locale prin consultarea cetățenilor și asigurarea prevederilor legale	<i>gradul de satisfacție al consumatorilor</i>
Înființarea serviciilor publice apă - canal,	<i>- servicii publice realizate</i>
Promovarea unui program de reabilitare a fațadelor clădirilor	<i>nr. fațade amenajate; nr. acțiuni realizate</i>
Elaborarea unor programe de amenajare a centrelor civice în localități	<i>centre amenajate; programe elaborate</i>
Asigurarea serviciilor administrației locale la standarde competitive aderării la UE	<i>gradul de atingere a standardelor</i>
Informatizarea tuturor serviciilor primăriei și perfecționarea continuă în domeniul tehnologiei informatice a personalului	<i>nr. serviciilor informatizate; nr. cursurilor de perfecționare absolvite de angajați</i>
Îmbunătățirea relației administrație locală – contribuabil prin introducerea posibilității plății taxelor și impozitelor locale prin intermediul Internetului	<i>impozitele și taxele locale pot fi plătite electronic</i>
Asigurarea transparenței în activitatea administrației locale	<i>nr. și felul acțiunilor realizate la nivelul administrației locale</i>
Realizarea unor baze de date complete și a unei pagini web proprii a comunei în vederea furnizării de informații concludente potențialilor investitori	<i>baza de date realizată și publicată pe Internet pagina web realizată</i>

DIRECTIA II

Dezvoltarea mediului economic competitiv, beneficiind de o infrastructura moderna si cu un mediu înconjurător curat.

Măsuri de intervenție	Indicatori
Obiectiv 2.1. Îmbunătățirea mediului local de afaceri prin modernizarea infrastructurii de susținere a afacerilor	
Acordarea de facilități fiscale – reduceri de taxe de concesiune a terenurilor pentru întreprinzătorii privați care investesc în lucrări de extindere sau modernizare a infrastructurii locale	<i>nr. întreprinzătorilor privați care au investit în infrastructura</i>
Informatizarea serviciilor administrației locale în vederea creșterii eficienței actului administrativ și reducerii timpului fizic de la depunerea unei cereri până la soluționarea ei	<i>nr. servicii informatizate;</i>
Asigurarea terenurilor economice viitoare	<i>suprafața terenurilor necesare activităților economice;</i>
Crearea unei baze de date complete care să fie pusă la dispoziția potențialilor investitori de către autoritatea locală	<i>nr. baze de date; nr. informații introduse în baza de date; nr. solicitări sau accesări</i>
Realizarea unor materiale de promovare(monografii, ghiduri, pliante, broșuri, pagină web)	<i>nr. materiale promovare realizate nr. arii promovare accesate</i>
Consilierea mediului de afaceri prin crearea unui centru conectat la rețele internaționale de informare și consultanță în afaceri	<i>nr. societăți deservite;</i>
Promovarea unei asocieri la organisme interne și externe cu scopul dezvoltării mediului de afaceri	<i>nr. asocieri;</i>
Realizarea parteneriatelor publice – private pentru dezvoltare și prevenirea migrării forței de muncă	<i>nr. parteneriate realizate</i>
Realizarea unui program de educare a resurselor umane pentru activarea lor pe	<i>nr. de programe active</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

piața muncii	
Instruirea resurselor umane locale care să asigure managementul afacerilor	<i>nr. programe de instruire; nr. de persoane instruite</i>
Obiectiv 2.2. Dezvoltarea turismului ca sursă a dezvoltării economice	
Modernizarea zonei de agrement Periam Port în Parcul Natural Lunca Mureșului menită să atragă pentru petrecerea timpului liber populația localităților învecinate	<i>zona de agrement amenajata nr. de servicii turistice oferite</i>
Includerea localității periam Port în circuitul turismului rural	<i>nr. oferte turism rural</i>
Promovarea societăților cu obiect principal de activitate servicii și produse turistice	<i>nr. societăților</i>
Promovarea unui parteneriat public – privat privind dezvoltarea turismului rural	<i>parteneriatul realizat</i>
Crearea unui fond publicitar destinat promovării turismului local	<i>nr. oferte publicitare</i>
Obiectiv 2.3. Crearea unui centru industrial și comercial cu agenți economici responsabili social	
Sprijinirea potențialilor investitori în domeniul productiv	<i>nr. agenți consolidați</i>
Revigorarea și dezvoltarea activităților productive tradiționale	<i>nr. agenți tradiționali consolidați</i>
Promovarea diferitelor sisteme de asigurări a imobilelor, terenurilor, producțiilor agricole, bunurilor, etc.	<i>nr. firme de asigurări în zonă</i>
Obiectiv 2.4. Dezvoltarea unei agriculturi bazată pe tehnologii performante cu respectarea normelor de protecție a mediului și adaptată cerințelor pieței	
Crearea de structuri asociative în sectorul agricol și sprijinirea celor existente	<i>nr. structurilor asociative create nr. structurilor asociative sprijinite</i>
Încurajarea constituirii exploataților agricole de dimensiuni medii, de la 10 până la 50 ha	<i>nr. exploatațiilor înființate</i>
Sprijinirea și dezvoltarea culturilor de legume	<i>suprafețele cultivate cu legume</i>
Sprijinirea și dezvoltarea producțiilor animaliere, în special bovine, ovine și caprine	<i>producții obținute nr. producători</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Promovarea unor proiecte investiționale pentru valorificarea în scop energetic, pentru fertilizare și pentru reconversie ecologică a produselor secundare și a resturilor vegetale, rezultate din agricultura	<i>nr. de programe investiționale promovate</i>
Încurajarea agricultorilor pentru participarea la programele de dezvoltare ale UE	<i>nr. proiecte finanțate</i>
Programe de promovare a agriculturii ecologice	<i>nr. agricultori care practică agricultura ecologică volum de produse ecologice</i>
Participarea la o piață comună pentru valorificarea produselor agricole	<i>nr. participanți la piața comună; volum produse valorificate prin piața comună.</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

DIRECTIA III

Asigurarea unui mediu comunitar și sănătos tuturor categoriilor sociale.

Măsurile de intervenție	Indicatori
Obiectiv 3.1. Îmbunătățirea stării de sănătate a populației	
Dotarea dispensarelor medicale cu aparatura medicala performanta	<i>valoarea aparaturii medicale achiziționate</i>
Modificarea programului dispensarelor medicale funcție de necesitățile pacienților	<i>program dispensare modificat</i>
Sprijin pentru farmaciile locale în vederea eliberării medicamentelor compensate/gratuite	<i>farmacia locala eliberează medicamente compensate/gratuite</i>
Înființarea cabinetelor medicale școlare cu personal de specialitate	<i>cabinet medical înființat - asistent medical angajat</i>
Inițierea unor programe de educație sanitară pentru copii, tineri, adulți și vârstnici	<i>nr. programelor inițiate nr. activităților derulate - nr. beneficiarilor</i>
Obiectiv 3.2. Susținerea parteneriatelor APL-ONG în domeniul asistenței sociale	
Atragerea organizațiilor neguvernamentale în vederea inițierii de parteneriate cu administrația locală pentru dezvoltarea de programe în domeniul serviciilor sociale	<i>nr. ONG-urilor cooptate nr. programelor inițiate</i>
Promovarea parteneriatului ONG – întreprinderi abilitate – întreprinderi în scopul creșterii nivelului profesional și de calificare a forței de muncă	<i>nr. de parteneriate nr. de instituții participante nr. de acțiuni organizate nr. de persoane instruite în cadrul acestor acțiuni</i>
Obiectiv 3.3. Asigurarea unui nivel de trai decent pentru populația aflată în situație de risc	
Înființarea de servicii socio - medicale destinate persoanelor de vârsta a III-a	<i>nr. serviciilor înființate - nr. beneficiarilor acestor servicii</i>
Inițierea unor programe de socializare a persoanelor de vârsta a III-a	<i>nr. programelor inițiate nr. beneficiarilor acestor programe</i>
Înființarea unui centru comunitar de servicii sociale, care să includă: cantina socială, programe de socializare a persoanelor de vârsta a III-a, centru de	<i>centru comunitar de servicii sociale înființat cantina socială operațională centru de criza înființat</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

găzduire temporară în caz de urgență	
Program de construcții de locuințe sociale	<i>nr. de locuințe sociale noi nr. de beneficiari pe categorii sociale</i>
Crearea unui centru de voluntari pentru îngrijirea la domiciliu a persoanelor cu nevoi speciale	<i>nr. de voluntari nr. de asistați</i>
Măsuri de inserție socială a persoanelor cu antecedente penale	<i>nr. de persoane recalificate și angajate</i>
Dezvoltarea sistemelor de recuperare a persoanelor cu handicap	<i>indicatori de recuperare fizică și psihică</i>
Obiectiv 3.4. Creșterea gradului de participare al populației și agenților economici la acțiunile sociale, în vederea creșterii coeziunii sociale	
Crearea de parteneriate locale specifice pe acțiuni de interes comunitar	<i>nr. de parteneriate nr. de activități organizate grad de implicare al participanților</i>
Organizarea de centre de voluntariat	<i>nr. de voluntari nr. de activități realizate nr. de participanți la activitățile organizate</i>
Mobilizarea ONG, instituții publice, agenți economici pentru crearea de programe sociale, culturale și educaționale	<i>nr. de programe implementate nr. de participanți</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

DIRECTIA IV

Dezvoltarea învățământului local capabil să asigure formare și perfecționare profesională continuă și educația adulților

Măsuri de intervenție	Indicatori
Obiectiv 4.1. Dezvoltarea unui învățământ școlar și preșcolar local competitiv	
Dotarea școlilor din localități cu laboratoare de specialitate	laborator de fizică amenajat laborator de chimie amenajat laborator de biologie amenajat laborator de geografie amenajat laborator de limbi străine amenajat laborator de informatică amenajat
Dotarea bibliotecilor școlare cu toate cărțile pentru lectură suplimentară obligatorie a elevilor	nr. cărților în dotare procentul de cărți din dotare în raport cu numărul necesar pentru acoperirea tuturor programelor
Cuprinderea școlii în programe de dezvoltare rurală/regională, finanțate de UE sau Banca Mondială în scopul atragerii de fonduri pentru dotarea acestora/îmbunătățirea actului didactic	nr. programelor accesate
Dotarea sălilor și laboratoarelor cu mobilier eficient	dotarea cu mobilier
Realizarea unor proiecte comune ONG – administrație publică – școală în scopul dezvoltării bazei materiale a educației	nr. de proiecte comune
Dezvoltarea de metode didactice care să stimuleze creativitatea elevilor	nr. metodelor didactice creative introduse
Prevenirea migrării cadrelor didactice	- nr. cadre stabile
Înființarea unei clase cu program intensiv de limba engleză	clasa cu predare în limba engleză înființată - nr. copiilor care beneficiază de aceasta
Promovare în școli a multiculturalității prin activități extrașcolare	nr. activități extrașcolare

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Identificarea continuă a tinerilor cu potențial de performanță și cuprinderea lor în grupuri de performanță	<i>nr. de tineri incluși în programe de excelență</i> <i>nr. de grupuri de excelență</i>
Crearea grupurilor de profesori specializați în pregătirea elevilor cu potențial	<i>nr. de profesori</i> <i>nr. de specializări abordate</i>
Crearea unui sistem coerent și eficient pentru susținerea tinerilor cu potențial	<i>nr. de programe pentru susținerea tinerilor cu potențial</i>
Obiectiv 4.2. Îmbunătățirea infrastructurii mediului școlar și preșcolar	
Reabilitarea termică a Școlii din Periam, corpul II și a Grădiniței din Pesac	<i>sistem termoficare</i>
Alimentarea cu apă a școlilor și grădinițelor și asigurarea condițiilor de igienă	<i>robineți alimentare</i> <i>grupuri sanitare realizate</i>
Reabilitarea clădirilor	<i>clădiri școli reabilitate</i> <i>clădiri grădinițe reabilitate</i>
Asigurarea iluminatului artificial de calitate	<i>instalații electrice reabilitate</i>
Identificarea programelor de finanțare și cuprinderea școlilor în proiecte naționale și UE în scopul modernizării acestora.	<i>Nr. programe identificate</i> <i>Nr. programe accesate</i>
Obiectiv 4.3. Îmbunătățirea accesului la programe de perfecționare pentru toate categoriile profesionale	
Dezvoltarea programelor de formare managerială pentru persoanele care ocupa în prezent funcții de conducere, atât în învățământ cât și în administrația locală	<i>nr. managerilor formați</i>
Organizarea unui stagiu de pregătire al diriginților și directorilor educativi pentru asigurarea serviciilor de orientare școlară și de consiliere pentru elevi și părinți.	<i>Nr. diriginți și directori educativi participanți</i>
Susținerea participării funcționarilor publici, funcționarilor și persoanelor contractuale la programe de perfecționare și formare continuă	<i>nr. anual al participanților la programe de perfecționare și formare</i> <i>nr. programelor de perfecționare la care a participat un funcționar pe parcursul unui an</i>
Stimularea formării continue și specializării cadrelor didactice locale	<i>nr. cadrelor didactice participante la programe de formare și specializare</i>
Implicarea cadrelor didactice în programe europene de perfecționare și schimb de experiență	<i>nr. de programe</i> <i>nr. de persoane participante</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Identificarea programelor de finanțare pentru educația adulților	<i>nr. programe identificate nr. programe accesate</i>
Stimularea participărilor agricultorilor la programe de formare și perfecționare	<i>nr. programelor derulate nr. agricultorilor care au participat la programe de formare și perfecționare</i>
Program de sprijin local pentru instituțiile sau organizațiile care vor dezvolta în viitor programe de perfecționare	<i>program de sprijin elaborat</i>
Instruirea personalului de deservire a bibliotecilor școlare și comunale pentru utilizarea metodelor moderne de biblioteconomie	<i>nr. persoanelor instruite</i>
Stimularea activității de identificare de fonduri destinate activităților educaționale	<i>nr. de fonduri identificate</i>
Pregătirea resurselor umane specializate în domeniul identificării și accesării surselor de finanțare necesare implementării programelor	<i>nr. de fonduri identificate nr. de specialiști</i>
Obiectiv 4.4. Dezvoltarea spiritului participativ prin crearea unor canale de comunicare școală - familie comunitate	
Promovarea implicării părinților în activitățile școlare	<i>nr. părinților atrași în activitățile școlare nr. de activități școlare desfășurate prin implicarea părinților</i>
Dezvoltarea unor programe de informare destinate părinților în vederea atragerii spre activitățile organizate de școală	<i>nr. programelor inițiate nr. părinților care au beneficiat de acestea</i>
Obiectiv 4.5. Crearea unui cadru favorabil inițierii de programe în domeniul educației adulților	
Dezvoltarea unor parteneriate durabile ONG-instituții locale pentru implementarea de proiecte în domeniul educației adulților	<i>nr. partenerilor cooptați nr. proiectelor implementate</i>
Accesarea programelor cu finanțare europeană destinate educației adulților	<i>nr. programelor accesate nr. proiectelor câștigate și implementate</i>
Diversificarea ofertei de cursuri în funcție de nevoile de dezvoltare personală și	<i>nr. de cursuri</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

profesională	
Organizarea unor campanii de informare și conștientizare a romilor cu privire la necesitatea educației	<i>nr. de campanii</i>
Elaborarea unor programe care au ca scop sprijinirea școlarizării romilor și copiilor proveniți din medii defavorizate	<i>nr. de programe nr. de copii</i>
Organizarea unor module sub coordonarea unor specialiști în vederea pregătirii profesionale a adulților și a recalificării acestora	<i>nr. de module nr. de participanți nr. de specialiști</i>
Elaborarea unor programe, ținând cont de piața muncii, în vederea reconversiei și reintegrării profesionale	<i>nr. de programe</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

DIRECȚIA V

Promovarea mișcării culturale, sportive și de tineret

Măsurile de intervenție	Indicatori
Obiectiv 5.1. Crearea unui mediu favorabil diversificării și modernizării ofertei culturale a comunei	
Reabilitarea corespunzătoare a imobilelor Căminelor Culturale	<i>Cămine Culturale reabilitate</i>
Dotarea cu echipament audiovideo a Căminelor Culturale, necesar bunei desfășurări a pregătirii formațiilor artistice, precum și formarea viitorilor membri;	<i>echipament audio-video achiziționat nr. noilor membri, copiilor cooptați să activeze în formațiile artistice din comuna</i>
Permanențizarea evenimentelor culturale, asigurarea personalului necesar bunei desfășurări a activității Căminelor Culturale și perfecționarea continuă a acestora	<i>personal asigurat funcție de volumul de activitate; numărul evenimentelor culturale permanente personalul participă la un program permanent de perfecționare</i>
Realizarea unei scene centrale în aer liber pentru multiplicarea activităților culturale.	<i>scena în aer liber realizată</i>
Obiectiv 5.2. Crearea unui mediu cultural favorabil comunicării interetnice și a comunicării inter și intragenerații	
Revigorarea bibliotecii comunale prin îmbunătățirea fondului bibliotecii cu un nr. de 5.000 vol., dotarea cu mobilier, crearea unei săli de lectură și utilizarea noilor metode de biblioteconomie, de care vor beneficia toate categoriile de vârstă ale populației	<i>nr. cărți achiziționate dotarea corespunzătoare metode noi adecvate</i>
Înființarea unui telecentru prin crearea unei rețele de calculatoare performante cu acces internet, care să ajute la informatizarea tuturor categoriilor sociale și de vârstă interesate.	<i>rețea de calculatoare realizată nr. calculatoare în rețea</i>
Dezvoltarea manifestărilor culturale și sportive cu caracter multi-etnic și	<i>nr. manifestări culturale organizate</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

transfrontalier	<i>nr. întreceri sportive organizate</i>
Obiectiv 5.3. Dezvoltarea bazei si diversificarea ofertei sportive din localitate în vederea atragerii către sport a copiilor si tinerilor	
Construirea unei baze sportive moderne	<i>baza sportiva construita</i>
Dotarea bazei sportive cu echipament modern	<i>echipament necesar achiziționat</i>
Diversificarea ofertei de recreare a locuitorilor aparținând tuturor categoriilor de vârstă, prin amenajarea unui parc din centrul comunei	<i>parc realizat</i>
Amenajarea parcului central în vederea creării unui cadru favorabil petrecerii timpului liber al locuitorilor	<i>ml alee realizata nr. băncilor amplasate</i>
Amenajarea unui spațiu de recreare si joaca, la care pot avea acces aproximativ 80-100 familii tinere cu copii, bunicii acestora si copii preșcolari, înscriși la grădinița	<i>spațiu de recreare si joaca amenajat nr. familiilor tinere cu copii care beneficiază de acesta nr. bunichilor care vin cu nepoții în parc</i>
Obiectiv 5.4 Creșterea gradului de implicare a tinerilor în viața comunitatii locale, inclusiv promovarea voluntariatului	
Facilitarea derulării de activitati pentru tineret prin înființarea unui Club al tinerilor în cadrul Căminului Cultural, prin care sa se organizeze excursii si manifestări la care vor participa tinerii cu vârste cuprinse între 16-35 ani.	<i>club al tinerilor înființat nr. excursii organizate nr. manifestări destinate tinerilor organizate nr. tinerilor, cu vârste între 16-35 ani care au beneficiat de excursii si manifestări</i>
Atragerea tinerilor către sectorul civil în vederea derulării de programe și voluntariat	<i>nr. programe inițiate nr. proiecte derulate nr. tineri ce activează ca voluntari sau angajați la aceste asociatii</i>

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Implementarea strategiei de dezvoltare a comunei Periam.

În urma elaborării Strategiei de Dezvoltare Sustenabilă a comunei Periam, aceasta va parcurge mai multe etape de obținere a consensului local.

- Dezbateri publice de prezentare la care vor fi invitați să participe membri ai Consiliului Local, Administrației Locale, mediului de afaceri, reprezentanți ai forțelor politice, reprezentanți ai societății civile, etc. Conferința va fi deschisă tuturor cetățenilor care vor dori să-și exprime opinia față de documentul realizat.
- Dezbateri publice asupra direcțiilor, sistemului de obiective și a măsurilor de intervenție prin publicarea unui supliment al revistei „Pro Periam”, pentru exprimarea opiniilor cetățenilor;
- Amendarea și validarea Strategiei de Dezvoltare Strategică a comunei Periam de către Consiliul Local;
- Amendarea și validarea Strategiei de Dezvoltare Strategică a comunei Periam de către forțele politice locale;

Implementarea Strategiei de Dezvoltare Sustenabilă a comunei Periam este un proces care necesită un management complex asigurat de o unitate organizatorică capabilă să asigure un proces unitar de implementare și evaluare a rezultatelor obținute.

Structurile organizatorice care vor asigura implementarea Strategiei de Dezvoltare sunt:

- Grupul de Parteneriat Local (GPL);
- Unitatea de Implementare Locală (UIL);
- Conferința Parteneriatului Local (CPL);
- Fundația „Pro Periam”.

Grupul de Parteneriat Local (GPL) va fi format din reprezentanți ai administrației publice locale, instituții publice educaționale, culturale și sociale, precum și reprezentanți ai societății civile. Grupul va avea o structură informală și va avea misiunea de soluționare a problemelor economice, sociale și civice ale comunității locale.

Unitatea de Implementare Locală (UIL) va fi constituită ca și un mecanism care să asigure administrarea managementului implementării. Aceasta va fi creată, inițial, în cadrul Fundației „Pro Periam” ca departament al acesteia, dar ar putea fi constituită sub forma unei asociații a GPL. Misiunea UIL va fi de a concepe Planurile de acțiune, de a

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

identifica proiectele prioritare, de a identifica sursele de finanțare și de a le supune spre validare GPL.

Planurile de Dezvoltare se vor elabora pe baza priorităților stabilite, iar Planurile Anuale de Dezvoltare vor cuprinde măsurile de intervenție, termenele de realizare, indicatorii de evaluare, responsabilități, etc.

Conferința Parteneriatului Local (CPL) va evalua activitatea de implementare pe baza unor indicatori de output, eficiență, conformitate și impact elaborați de UIL. Rolul acesteia este de a stabili dacă în procesul de implementare au fost obținute rezultatele preconizate pentru atingerea strategiei.

Actualizarea periodică a strategiei.

Modificarea unor conjucturi locale, regionale, naționale și europene va conduce la necesitatea completării și amendării Strategiei de Dezvoltare Sustenabilă a comunei Periam care să facă față noilor provocări.

În contextul modificărilor survenite, provocările pot fi oportunități sau amenințări, care for trebui fructificate sau evitate, ameliorate, după caz.

Unitatea de Implementare Locală va propune anual, sau ori de câte ori este nevoie, completările și amendamentele necesare. Acestea vor fi analizate și stabilite împreună cu Grupul de Parteneriat Local și comunicate spre dezbatere, amendare și validare conform procedurii prezentate.

În urma acestor proceduri de validare și consultare publică vor fi elaborate noi variante ale strategiei.

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

Inițiator:

Coordonator al Echipei de Elaborare a Strategiei de Dezvoltare Sustenabilă pe termen mediu a comunei Periam, județul Timiș.

Rodica Boancăș – primar al comunei Periam;

Partener - Fundația „Pro Periam”:

- Florian Marica - Administrator;*
- Emilia Rus – Membru fondator;*
- Neculai Dumitraș – Membru.*

Colaboratori:

- Monica Miloș – Licențiat Management Agricol;*
- Dorin Brad - Consilier Juridic.*

Strategia de dezvoltare sustenabilă pe termen mediu
a comunei Periam, județul Timiș.

<< Așezați la “ răscruce de vânturi “ și la „porțile Orientului“, periamoșenii și-au creat o spiritualitate originală, caracterizată prin luciditatea latinității și simțului de taină, proprie Răsăritului. Această spiritualitate presupune o profundă iubire de viață și o respectare a tradițiilor, concepții care s-au transmis aproape nealterate din generație în generație, cu păstrarea structurilor lor primordiale. >>

Iovan (Miloș) Monica

- Potențialul turistic al Mureșului la Periam -

Lucrare de Diplomă

Facultatea de Management Agricol – 2005